

# VASÁRNAP

## POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
V. Báthory-utca 24. szám.  
(„Falu” Országos Földművelésügyi Szövetség.)  
Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:  
Egész évre 8 P, félévre 4 P, negyedévre 2 P.

Budapest, 1933.

XIV. évfolyam 10. szám.

Március hó 5.

## A „Faluszövetség” belföldi és külföldi gazdaifjusági csereakciót szervez

**Kik és milyen feltételek mellett vehetnek részt az akcióban? — Jelentkezési határidő: március 25**

A hazai föld iránti szeretetnek abban is kifejezésre kell jutni, hogy annak megművelése több tudással történik, mint eddig. A jelenlegi nehéz gazdasági helyzetben kívül erre kényszerít bennünket még az a körülmény is, hogy a magyar föld áldása a világversenyben csak akkor tud megfelelő áron értékesülni, ha a magyar földműves is alkalmazkodik a fogyasztó igényeihez. Ehhez azonban több tudásra és tapasztalatra van szükség. Sajnos, ezen a téren nagy eltérések mutatkoznak csonka országunk határain belül. Egyes vidékeken fejlettebb a gazdálkodás, mint az ugyanolyan éghajlati és talajviszonyokkal rendelkező szomszédos területen.

A Faluszövetség a fejlett mezőgazdasággal bíró nyugati és északi államok helyes példáját kívánja csonka hazánkban meghonosítani, midőn ebben az évben első ízben nálunk is megrendezi

**a gazda és földműves ifjak belföldi csereakcióját.**

A cél az, hogy a magyar gazdálkodó ifjak tavasztól az őszi betakarításig a szülői háztól távol fekvő területre menjenek ugyan-csak gazdálkodó családokhoz, ahol teljes ellátást kapnának és mint családtagok résztvennének az előforduló gazdasági munkákban. Ezen a réven aránylag elenyésző kiadással minden magyar gazdálkodó ifju megismerhetné a buza-termő alföldi rónaságot, a szép északi hegyvidéket, a Balaton kör-

nyékét és a kies dunántúli dombos vidéket. Ősszel pedig gazdag tapasztalatokkal térne vissza a szülői házba.

Akik a külföldi országok fejlett mezőgazdasági viszonyait is meg akarják ismerni, erre szintén alkalmat nyújt a Faluszövetség.

A német földműves-szervezetek most érkezett felkérésére a Szövetség jelenlegi igazgatója, Tölgyes István dr. gazdasági tanácsos, az általa éveken ezelőtt sikerrel vezetett gazdaifjusági csereakciót ez évben ismét megrendezi. Hasonló akció lebonyolítása érdekében a Faluszövetség az olaszországi földműves-szervezetekkel is érintkezésben van.

A csereakciókban résztvevő ifjak mérsékelt vasuti jeggyel, a Szövetség tisztviselőinek kísérete mellett, csoportosan utaznak külföldre, ahol félévig tartózkodnak és mint az ottani gazda-családok tagjai résztvesznek az összes előforduló gazdasági munkákban. Ezen idő alatt díjtalan ellátásban részesülnek.

Ugy a belföldi, mint a külföldi csereakcióra csak olyan 17 évesnél idősebb ifjak vétetnek fel, akiknek szülei önálló gazdasággal bírnak és egy magyar, vagy külföldi csereifju családtagként való befogadását vállalják. A bejelentések a szülők részéről történnek, de a jelentkezőt ajánlania kell a szülők lakóhelyén lévő faluszövet-

ségi fióknak, Gazdasági Egyesületnek, vagy gazdakörnek, továbbá a Hangya vagy Hitelszövetkezet vezetőségének és ezenkívül a községi előljárásnak is. A bejelentés alkalmával közölni kell a fiú életkorát, vallását, iskolai végzettségét, a szülői birtok nagyságát, végül az utolsó postát és vasutállomást.

A belföldi csereakció részvételi díja utíki költség nélkül 8 pengő.

Az ifjak beosztási helyükre mérsékelt áru vasuti jeggyel utaznak, amelyet minden résztvevő a lakóhelyéről való elindulás alkalmával maga vált meg.

A németországi csereakció részvételi díja 150 pengő, mely összegben bennfoglaltatik az oda- és visszautazás, valamint az őszi hazatérés alkalmával Berlinben való háromnapos tartózkodás teljes költsége is.

Ebből az összegből 60 pengő a felvétel alkalmával, 90 pengő pedig az őszi hazatérés előtt fizetendő le. Hasonló összegbe fog kerülni az Olaszországba tervezett elhelyezés is. Az Olaszországból hazatérő ifjak több napot fognak tölteni a nevezetesebb olasz városokban.

**Jelentkezési határidő 1933. március hó 25-ike.**

A csereakcióra felvett ifjak április hó folyamán utaznak el beosztási helyükre. Bejelentések ugy a bel-, mint a külföldi csere-

akcióra a „Falu“ Országos Földmives Szövetség, vagy a „Vasárnap“ szerkesztősége címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) szám alá küldendők. A csereakcióra vonatkozóan minden egyéb felvilágosítást is ugyanott nyerhetnek az érdeklődők.

A Vasárnap külön is felhívja olvasótáborát arra, hogy minél számosabban jelentkezzenek e nagyjelentőségű, gazdag tapasztalatokat ígérő akcióban való részvételre és segítsék elő annak sikerét. A csereakcióra vonatkozó híreket hétről-hétre közölni fogjuk.

## BELPOLITIKA

### Képviselőház

A képviselőház az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés vitájának befejezése után áttért a mezőgazdasági munkások követeléseinek biztosítása tárgyában beterjesztett törvényjavaslatra. A javaslathoz Esterházy Móric gróf szólott hozzá, helyeselte annak szociális intézkedéseit és a javaslatot el is fogadta. Simon András, Meskó Zoltán és Biedermann Imre hasonló értelemben szólaltak fel. Kozma Jenő megállapította, hogy az adózás terén a falu messze mögötte marad a városnak. Szerinte a főváros mindent megtesz a mezőgazdaság érdekében, amit csak megtehet.

A Független Kisgazdapárt a mezőkeresztési választással kapcsolatos panaszokat tette szóvá. Eckhardt Tibor beszédére Berki Gyula válaszolt, aki sorra megcáfolta a kisebbség vádjait. Eckhardt Tibor többszöri interpellációjára Gömbös Gyula miniszterelnök válaszolt, aki felszólította a Független Kisgazdapártot, hogy vélt sérelmeikre a bíróságnál kérjenek elégtételt.

Farkas Tibor interpellációjára a miniszterelnök a kisantant-államok szövetségével kapcsolatban mondott nagy beszédet. Az utódállamok között létrejött szövetség gazdasági téren való szorosabb együttműködésre vonatkozik. Magyarország külpolitikáját ez a szerződés nem befolyásolja és továbbra is a helyesnek elismert uton haladunk. Olaszország mindig Magyarország segítségére van, amikor annak szüksége mutatkozik. A magyar-francia kereskedelmi szerződés tárgyalások is befejezést nyertek és ennek folyamán francia részről a legnagyobb előzékenységet tapasztaltuk. Magyarország mindent megtesz, hogy Európa minden államával jó viszonyban legyen. Csak a békés revíziót tartjuk szem előtt. Hajlandók vagyunk a Duna-medencében az együtt-

működésre más államokkal, de lelancolt kézzel nem ülhetünk le a tárgyalóasztalhoz.

### A jászberényi választás

Imrédy Béla pénzügyminiszter, a Nemzeti Egység Pártjának jászberényi képviselőjelöltje 3056 ajánlást gyűjtött, míg ellenjelöltje, a független kisgazdapárti Baráth Endre csupán 640-et tudott szerezni. A miniszter február hó 26-án ismét nagy beszédet mondott a jászberényiek előtt, melynek során a gazdaadósságok és a gazdavédelem kérdéséről is szólt. Bizonyosfokú gazdavédelmet szükségesnek tart és ebben a tekintetben a kormány el is ment a mai viszonyok között leg-távolabbi határig. Új tőkék képződése és a hitelezőkészség fenntartása érdekében azonban egyelőre tovább menni nem lehet. A továbbiak folyamán is mindig gondja lesz a kormány-nak a gazdatársadalomra és ahol csak lehet, könnyíteni fog terhein.

### A nemzetnek nincs szüksége terméketlen kritikusokra!

A Nemzeti Egység Pártja meleg ünnepségekben részesítette Kánya Kálmán újonnan kinevezett külügyminisztert, akit elsőnek Sztranyavszky Sándor pártelnök üdvözölt. Ugyancsak a pártelnök számolt be a mezőkeresztési és igali választások eredményéről, amely Papp Szabó Károly és Bánó Iván személyében új tagokat adott a pártnak. Ez alkalommal Gömbös Gyula miniszterelnök is felszólalt és rámutatott a választási eredmények jelentőségére. A nemzetnek építő munkásokra van szüksége — mondta — és nem terméketlen kritikusokra. A magyar nép is tudja ezt s ezért gondolkozik világosabban, mint azok, akik magukat elhivatott politikusoknak tartják.

## Revíziót!

T. C. Moore ezredes, előkelő angol konzervatív képviselő legutóbb hosszabb tanulmányt írt a trianoni béke módosításának sürgős szükségességéről. A tanulmány a meggyőző érvek tömegével mutatja ki, hogy Európa gazdasági és pénzügyi zavarait főként a békefeltételek, elsősorban a trianoni béke, idézték elő, amelyet a tanulmány az európai politika szégyenfoltjának nevez. Az orvoslás utja csak a békeszerződések, különösen a trianoni béke jóindulatu és megértő módosítása lehet, ami nélkül nem képzelhető haladás, béke és biztonság. Magyarországnak és Ausztriának vissza kell

adni elszakított alattvalóit és birtokait.

Borah, amerikai szenátor, egy angol lapban közölt cikkében kifejti, hogy a világgazdasági értekezlet feladata a világháború után fennmaradt, vagy az ugynevezett békeszerződések által teremtett helyzetből előállott problémák megfejtése lesz. Az értekezlet, ha pusztán az adósságok kérdésére korlátoznák, már eleve meddősségre lenne kárhözható. Az amerikai mezőgazdák tudják, hogy miért veszítették el piacaikat és azt is tudják, hogy miként nyerhetik azokat vissza.

Az olasz lapok — kapcsolatban Kánya Kálmán külügyminiszternek a magyar külpolitikáról legutóbb elmondott beszédével — ismételten megállapítják, hogy a trianoni békeszerződést diktáló államoknak is be kell látniok a Magyarország kárára elkövetett súlyos igazságtalanságokat.

## VILÁGKRÓNIKA

### Kommunisták felgyújtották a német birodalmi gyűlés palotáját.

Előrelátható volt, hogy Hitler kormányzása a német kommunistákat elmentáadásra fogja indítani. Hitler ugyanis irtóhadjáratot határozott el ellenük s mindennap várni lehetett a kommunista párt fölözlatását. Legutóbb rendőrség szállta meg a kommunisták berlini központját, a Liebknecht-házat, amelynek eddig ismeretlet földalatti folyosóin és termeiben rengeteg röpiratot és különböző bűncselekmények elkövetésére készült tervek talált. Ezekből kiderült, hogy a kommunisták egész Németországban nagyszabású zavargásokat és a merényletek egész sorozatát akarták elkövetni a német politikai élet vezetői ellen.

Óriási megröszéket keltett mégis az a pokoli merénylet, amelyet február hó 27-én este valósítottak meg a birodalmi gyűlés épületének felgyújtásával. A parlament tetejének, mintegy 24 pontján összehalmozott, könnyen égő anyag: benzin, petróleum, kátrány meggyújtásával az egész hatalmas épületet lángbaborította egy kommunista banda, amelynek csak egyik tagját sikerült elfogni, éppen akkor, amikor az égő épületet elhagyni készült. Az épület egyik szárnyának kivételével, az egész belső berendezés elhamvadt, a főkupola beomlott. A kár többmillió márka.

Az elfogott gyújtogató beismerte, hogy Hollandiából való kommunista és

azért követte el tettét, mert a mai társadalmi rend ellensége. A nyomozás kiderítette, hogy a birodalmi gyűlés épületének felgyújtása adott jel volt a kommunista zavargások kitörésére, melyet azonban a berlini rendőrség ébersége és gyors intézkedései meg-husítottak. A kormány alapos gyanu-  
okok alapján az összes német kommu-  
nista képviselőket és pártvezéreket le-  
tartóztatta, a szocialisták lapját két  
hétre, a kommunisták lapját pedig  
négy hétre betiltotta. A szocialisták  
ellen is fel kellett lépni, mert bebizo-  
nyosodott, hogy az elfogott gyűjtő-  
gató a német szocialistákkal is össze-  
kötöttségben állott.

### Óriási arany bankválság Amerikában.

Az amerikai bankvilágban aggasztó  
jelenségek játszódnak le. A bankválság  
kirobbanásának az amerikai gazda-  
sági életben rejlő okai vannak, ame-  
lyek abban állanak, hogy a bankok a  
betevők pénzét kockázatos vállalkozá-  
sokra és különböző spekulációkra hasz-  
nálták fel. Ezek a spekulációk az egyik  
államban Fordot, a híres amerikai  
gyárost érzékenyen érintették, aki  
ezért óriási betétjeit felmondotta a  
bankoknak. A bankok a betéteket visz-  
safizetni nem tudták, úgy, hogy  
kénytelenek voltak állami beavatkozást  
igénybevenni. Erre a hírre Amerika  
több más államában is megrohanták  
a betevők a bankokat, mely alkalom-  
mal kiderült, hogy ezek sem tudnak  
betétvisszafizetési kötelezettségeiknek  
eleget tenni. A válság óriási arányo-  
kat öltött, úgy, hogy az államnak min-  
denütt rendkívüli rendszabályok al-  
kalmazásához kellett folyamodni. Az  
egyes államok elrendelték a bankzárla-

tot, azaz a betétek kifizetésére mora-  
tóriumot adtak a bankoknak. A bank-  
válság még távolról sem ért véget és  
az egész világ pénzügyi viszonyaira  
nézve, beláthatatlan következmények-  
kel fenyeget.

### A hirtenbergi fegyverszállítás.

Lapunk mult heti számában jelen-  
tettük, hogy a hirtenbergi fegyver-  
szállítás ügyében Ausztriához intézett  
ántánt-ultimátum milyen nagy meg-  
döbbenést keltett Európaszerte. Ez a  
kinos ügy azonban, amelyet a kis-  
ántánt, főleg a cseh diplomácia fújt  
nagygyá, rövid idő alatt kielégítő el-  
intézészt nyert. Kiderült, hogy a csehek  
Franciaországgal karöltve, Anglia jó-  
hiszeműségét kihasználva, tudták ezt  
a lépést megtéetni, amely pillanat-  
nyilag fölburulással fenyegette Európa  
békéjét. Anglia azonban nem volt haj-  
landó kiszolgálni a csehek tébolyult  
követeléseit és emellett elsősorban  
Olaszország közbelépésének köszön-  
hető, hogy ezt a szerencsétlen ügyet  
végül is Ausztria megalázása nélkül  
sikerült befejezéshez juttatni.

Alig simultak el a hirtenbergi ügy  
mesterségesen felkavart hullámai,  
amikor az egyik bécsi lap egy meg-  
lepő jelentést közölt, mely szerint az  
osztrák államvasutak vezérigazgatója  
a vasutasok szakszervezetét 150.000  
schilling ellenében rá akarta bírni  
arra, hogy a Hirtenbergben elraktá-  
zott fegyvereket Magyarországra  
szállítsák és helyette üres vagono-  
kat küldjenek Olaszországba. Az osz-  
trák kormány az ügy megvizsgálása  
után az államvasutak vezérigazgató-  
ját haladéktalanul szabadságolta.

A kisantant a maga részéről még  
nem tekinti lezártnak a hirtenbergi

**KITŰNŐ, OLCSÓ KERITÉS**

Szabadalmazott  
**Haidekker**  
Hungária  
**Drótfonat.**  
Kérjen még ma in-  
gyen szép képes ár-  
egyzéket

**HAIDEKKER SÁNDOR Rt.**  
kerítés- és butorgyár, Budapest  
Üllői-ut 40/27. Fiók: VIII., Fiumei-ut 3.



komédiát. És főképpen a csehek  
mesterkednek, hogy mimódon lehetne  
ebbe az ügybe, különösen Magyaror-  
szágot belekeverni. A német-olasz és  
angol sajtó hosszasan foglalkozott a  
kisantant féktelen hatalmi törekvé-  
seivel, mellyel a legyőzött államokat  
még a megmoccanástól is el akarja til-  
tani, holott például csak az elmúlt há-  
rom év alatt 2600 vagon különféle  
lőszert és hadianyagot szállítottak a  
szövetségesek Jugoszláviának és Ro-  
mániának.

### Teljes egészében Magyarország ellen irányul a kisantant új állam- szövetsége.

Beszámoltunk olvasóinknak arról a  
szerződésről is, amely a három kis-  
antant államot szinte államszövetséggé  
kovácsolja össze. A nyilvánosságnak  
csak a szerződés gazdasági ter-  
mészetű megállapodásait szánták, ki-  
derült azonban, hogy ez titkos katonai  
záradékkal is el van látva és a lényeg  
tulajdonképpen ezen és nem a gazda-  
sági együttműködésen nyugszik. A  
titkos katonai megállapodás értelmé-  
ben, ha bármelyik utódállam vala-  
mely nagyhatalommal háboruba keve-  
redik, a másik két szövetséges ország  
köteles a magyar határon mozgósítást  
elrendelni és Magyarország megszáll-  
ására bármely pillanatban készen áll-  
ni. Ha pedig Románia Oroszországgal  
kerülne háboruba, a másik két kis-  
antantállam előzetes hadüzenet nélkül  
azonnal megszállja Magyarországot.  
Nyilvánvaló tehát, hogy a kisantant-  
államok szervezkedése, a leszerelési  
konferencia nagyobb dicsőségére, első-  
sorban Magyarország ellen irányul,  
amelytől még mai teljes kifosztottsá-  
gában is rettegve félnek.

Erre vall az is, hogy a csehek ka-  
tonai célokra ebben a költségvetési  
évben is közel kétmilliárd cseh koro-  
nát fordítanak, ami megfelel az ál-  
lamháztartás 25 százalékának, míg a  
mult évben az arány 21 százalék volt.  
A bevételekhez viszonyítva pedig  
minden harmadik cseh korona a ka-  
tonaságé, míg tavaly minden nyolc-  
cadik cseh korona jutott a hadsereg-  
nek.



Magyarország jégchokki csapata,

mely a Prágában lezajlott világbajnoki mérkőzéseken ötödik helyet ért el.

Japán kilép a Népszövetségből.

Az ismét lángrobbanó japán-kínai háborúval kapcsolatban már jelentetük, hogy a Népszövetség állásfoglalásra készül japán háborus terveivel szemben. A Népszövetség rendkívüli közgyűlése azóta egyhangúlag Japán ellen foglalt állást, mire a japánok elhagyták az üléstermet. Ez a határozat valószínűleg arra kényszeríti Japánt, hogy kilépjen a Népszövetségből, arra azonban nem volt alkalmas, hogy háborus terveitől eltérítse. A japán offenzíva már meg is indult szibériai hidegben és egy jelentős kínai várost a japánok már el is foglaltak.

**Az olajpanama fejleményei**

Az Imperial részvénytársaság olajszállításai körül felmerült súlyos visszaélések ügyében az elmúlt héten döntő események történtek. Miután tanuvallomások és írásos bizonyítékok állottak rendelkezésre arra nézve, hogy a MÁV számára szállított talpfalolajat vízzel keverték, a rendőrség a vállalat vezérigazgatóját: Salgó Imre dr.-t és főmérnökét: Komlós Hugót, továbbá Józsa Imre és Kiss András munkavezetőket előzetes letartóztatásba helyezte család büntetének alapos gyanuja miatt. Valamennyien már az ügyészség foglyai.

Az ügyészség tovább folytatta a MÁV tisztviselők tanú kihallgatását, mert tisztázni akarja: kinek milyen szerep jutott a szállítások, ellenőrzések és szerződések körül. A MÁV egyébként a gyanúsítottak vagyonára bünygyi zárlat elrendelését kérte.

Fabinyi Tihámér kereskedelmi miniszter a vizsgálat idejére mindazokat a tisztviselőket, akikre az Imperial-ügyben hivatkozás történt, vagy akik felsőbb fokon intézkedési jogkörrel voltak felruházva, a vizsgálat zavartalan lebonyolítása céljából ideiglenesen szabadsággolta.

Az olajszállítási botrány szomorú állomásához ért el február hó 26-án, amikor Szent-Ivány Ferenc kormányfőtanácsos, MÁV igazgató, a vasutak anyagbeszerzési osztályának főnöke, hivatali szobájában agyonlőtte magát. Az ötvenhétéves igazgatót mindenki megközelíthetetlen, pontos és szorgalmas tisztviselőnek ismerte, akihez a gyanu árnyéka sem férközhett. Általános a meggyőződés, hogy féltve őrzött becsületéért az életét adta oda bizonyítéknak a rágalommal szemben. Szent-Ivány Ferenc az ügyészségen tett vallomásaiban teljes egészében elhárította a felelősséget magáról azzal, hogyha történt hibás szállítás, abban neki része nem lehet, mert az ellenőrzés nem az ő hatáskörébe tartozott. Az igazgató tragikus halála általános megdöbbenést és részvétet keltett.

**A zálogleveles adósságok új kamata: 5 százalék**

Az adósnak csak kamatot és járulékot kell fizetni, tőketörlesztést nem

A hivatalos lap február hó 28-iki száma közölte a pénzügyminiszter 450/1933. P. M. számú rendeletét, mely a külfölddel szemben fennálló egyes tartozásokra vonatkozóan a pengőletételi kötelezettség mértékét általában csökkentti.

A csökkentés olyképen történik, hogy a záloglevelek és kötvények kibocsátói a rendelet hatálybalépése után esedékes kamatra a még ki nem sorsolt, vagy fel nem mondott záloglevelek és kötvények névértéke évi 5 százaléknak ellenértékét, ha pedig a kikötött kamat 5 százaléknál kevesebb, az ennek megfelelő kisebb összeg ellenértékét lesznek kötelesek a kikötött időpontban és részletekben a Magyar Nemzeti Banknál pengőben letenni.

A záloglevelek, vagy kötvények kibocsátásának alapjául szolgáló kölcsönöknél az adós a kikötött kamatra a fennálló tőketartozás évi 5 százalékat és ezenfelül az annuitásban fog-

lalt kezelési költségnek, jutaléknak s más hasonló járulékoknak ellenértékét lesz köteles a kikötött időpontokban és részletekben a záloglevelek, vagy kötvények kibocsátójánál pengőben letenni.

Ha az adós ennek a csökkentett mértékű letétbehelyezési kötelezettségnek eleget tesz, úgy a törlesztőtérben, vagy egyébként megállapított kötelezettségei nem járnak le, ami lényegében azt jelenti, hogy az adósnak nem kell a tőketörlesztő részleteket pengőben letétbe helyeznie és a címletek sorsolása is szünetel ez alatt az idő alatt.

Ez a rendelet egyaránt vonatkozik a mezőgazdaság és a házbirtok által felvett zálogleveles kölcsönökből eredő adósságokra, valamint a transzferrendelet hatálya alá eső többi adósságra. Magától értetődően azonban ez a rendelet nem érinti a külföldi hitelezőknek a követelés mennyisége tekintetében fennálló jogait.

**Nagyon sok új látnivalót ígér a mezőgazdasági kiállítás és vásár**

Az országos mezőgazdasági kiállítást még sohasem rendezték hasonló nehéz gazdasági viszonyok között, mégis örömmel állapítható meg, hogy a kiállítók részéről igen szép érdeklődés nyilvánult meg úgy, hogy a siker nem maradhat el. A tenyészállatok csoportjában páratlanul jó minőségű anyagot fognak kiállítani nagytenyésztőink és a népies tenyészet válogatott anyagát csoportosan kiállító tenyésztő egyesületek. A lovak csoportjában az állami ménesekkel együtt száznál több nemes állat lesz kiállítva; a szarvasmarhák csoportjában 340 darab a bejelentés, a sertések csoportjában 650 darab, a juhok csoportjában 200-nál több tenyészállatot állítanak ki. A baromfikiállítás, halászati kiállítás és kutjabemutató előkészítése is kedvező kilátásokkal folyik. A várható vásári forgalmat illetően örömmel lehet tapasztalni a tenyészállatok iránti kereslet megélénkülését. A kiállításon igénybe vehető hitel iránt igen nagy az érdeklődés. Újabb csoporttal bővül ez évben az állatkiállítás azzal, hogy hizott szarvasmarhákat és hizott sertéseket is fognak kiállítani az ugynevezett exportvásár keretében, amelyen ezenkívül bemutatják mindazoknak az áruknak mintáit, amelyek külföldre pengőkövetelés ellenében is eladhatók lesznek. Értékes lesz a szakoktatási, kísérleti-ügyi és kamarai kiállítások és a külkereskedelmi hivatal (exportintézet) oktató anyaga. Az ez évben szereplő

szakoktatási intézetek három év óta tervszerűen készítik elő bemutatóanyagukat a kiállításra, hogy ott a vándordíj elnyeréséért versenyezzenek. A kísérleti-ügyi intézetek csoportos kiállításra a takarmánytermelés összes tudományos és gyakorlati kérdéseit fel fogja ölelni.

A borkiállítást ez évben is borkostolóval kapcsolatban rendezik meg. Új csoport lesz a kisemberek szempontjából különösen nagyon figyelemreméltó méhészeti és mézkiállítás. A náziipari kiállítás iránt a kiállítani szándékozók részéről élénk érdeklődés mutatkozik. A dohányjövődék ezévi kiállítása fokozott figyelmet érdemel a dohánytermelők részéről. Az erdészeti, tejjgazdasági, mag- és terménykiállítás anyaga semmivel sem fog elmaradni a múlt évek mögött. A rendezőség azt tervezi, hogy amennyiben a más kiállítási csoportok dus anyaga mellett még helyet tud biztosítani, úgy vadászati kiállítást is illeszt a kiállítás évről-évre bővülő keretei közé. A rossz gazdasági viszonyok sem tudták visszariasztani több vezető mezőgazdasági géppárunkat a kiállításon való részvételtől.

Érdekes ujitása lesz a kiállításnak, hogy a MÁV vasuti sinekre tolatva kilenc különböző szállítóköcsit fog bemutatni. A kiállítást változatos programu lovasmutatványok, ugratóversenyek, díjlovaglások, fogatlohajtások és különböző fogatversenyek fogják élnkiteni.



## Hasznos tudni

mindazoknak, kik az ártalmatlan és tisztán természetes hashajtó ásványvizek iránt, nagyobb bizalommal viseltetnek, hogy

**Schmidthauer Igmándi keserűvíz**  
hatékony forrás-sókban egész Európa leggazdagabb ilyenmü ásványvize. Rendszerint már kis adag:  $\frac{1}{4}$  vagy  $\frac{1}{2}$  pohár elegendő, miáltal a nagyobb mennyiségek fogyasztása feleslegessé válik, tehát gazdaságilag is viszonylag a legolcsóbb.

## Elkészült a rokkant-törvényjavaslat

Gömbös Gyula miniszterelnök és honvédelmi miniszter a képviselőház február hó 22-iki, szerdai ülésén benyújtotta a rokkant-törvényjavaslatot. A nagyjelentőségű javaslatot az alábbiakban ismertetjük:

A törvényjavaslat a következő bevezető sorokkal kezdődik:

„A magyar nemzet hős fiainak a világháború során teljesített önfeláldozó szolgálataira emlékezvén, az alább következő törvény megalkotása által a hadiszolgálat folytán hősi halált halt, vagy megrokkant katonákkal és ezeknek hátramaradottáival szemben háláját az ország mai súlyos gazdasági helyzetében is leróni kívánja.”

### Az új járadékok

A világháborúban teljesített hadiszolgálatban közvetlenül, vagy közvetve elszenvedett veszteség alapján a javaslatban felsorolt magyar állampolgároknak hadigondozásra van igényük. A hadigondozottak a pénzbeli ellátás szempontjából tiszti, altiszti, vagy legénységi ellátási csoportba, a hadirokkantak pedig a csoportokon belül a keresőképességcsökkenést okozó hadirokkantság mértékének megfelelően I., II., III. vagy IV. járadékosztályba tartoznak. A hadigondozottakat megillető járadékok és egyéb pénzbeli ellátások összegei a következők:

#### A tiszti ellátási csoportban:

I. járadékosztályu hadirokkant járadéka havi 240 pengő, évi 2880 pengő; az I. járadékosztályu hadirokkant nevelési pótléka hadigyámoltankint havi 8 pengő, évi 96 pengő.

II. járadékosztályu hadirokkant járadéka havi 64 pengő, évi 768 pengő; II. járadékosztályu hadirokkant nevelési pótléka hadigyámoltankint havi 3.25 pengő, évi 39 pengő.

III. járadékosztályu hadirokkant járadéka havi 32 pengő, évi 384 pengő; III. járadékosztályu hadirokkant nevelési pótléka hadigyámoltankint havi 1 pengő, évi 12 pengő.

IV. járadékosztályu hadirokkant járadéka havi 2 pengő, évi 24 pengő; IV. járadékosztályu hadirokkant nevelési pótléka hadigyámoltankint havi 50 fillér, évi 6 pengő.

V. Hadiözvegy járadéka 16 pengő, évi 192 pengő.

VI. Hadiárva járadéka havi 1.50 pengő, évi 18 pengő.

VII. Szülötlen hadiárva járadéka havi 5.75 pengő, évi 69 pengő.

VIII. Hadigondozott családtag járadéksegélye havi 5 pengő, évi 60 pengő.

#### Az altiszti ellátási csoportban:

I. járadékosztályu hadirokkant járadéka havi 120 pengő, évi 1440 pengő; I. járadékosztályu hadirokkant nevelési pótléka hadigyámoltankint havi 6 pengő, évi 72 pengő.

II. járadékosztályu hadirokkant járadéka havi 48 pengő, évi 576 pengő; II. járadékosztályu hadirokkant nevelési pótléka hadigyámoltankint havi 2 pengő 50 fillér, évi 30 pengő.

III. osztályu hadirokkant járadéka havi 24 pengő, évi 288 pengő; III. járadékosztályu hadirokkant nevelési pótléka hadigyámoltankint havi 75 fillér, évi 9 pengő.

IV. járadékosztályu hadirokkant járadéka havi 1 pengő, évi 12 pengő; IV. járadékosztályu hadirokkant nevelési pótléka hadigyámoltankint havi 50 fillér, évi 6 pengő.

V. Hadiözvegy járadéka havi 10 pengő, évi 120 pengő.

VI. Hadiárva járadéka havi 1 pengő 25 fillér, évi 15 pengő.

VII. Szülötlen hadiárva járadéka havi 3 pengő 25 fillér, évi 39 pengő.

VIII. Hadigondozott családtag járadéksegélye havi 2.50 pengő, évi 30 pengő.

#### A legénységi ellátási csoportban:

I. járadékosztályu hadirokkant járadéka havi 80 pengő, évi 960 pengő; I. járadékosztályu hadirokkant nevelési pótléka hadigyámoltankint 4 pengő, évi 48 pengő.

II. járadékosztályu hadirokkant járadéka havi 32 pengő, évi 384 pengő; II. járadékosztályu hadirokkant nevelési pótléka hadigyámoltankint havi 1.75 pengő, évi 21 pengő.

III. járadékosztályu hadirokkant járadéka havi 16 pengő, évi 192 pengő; III. járadékosztályu hadirokkant nevelési pótléka hadigyámoltankint havi 50 fillér, évi 6 pengő.

IV. járadékosztályu hadirokkant járadéka havi 1 pengő, évi 12 pengő; IV. járadékosztályu hadirokkant nevelési pótléka hadigyámoltankint havi 50 fillér, évi 6 pengő.

V. Hadiözvegy járadéka havi 5 pengő, évi 60 pengő.

VI. Hadiárva járadéka havi 75 fillér, évi 9 pengő.

VII. Szülötlen hadiárva járadéka havi 3.25 pengő, évi 39 pengő.

VIII. Hadigondozott családtag járadéksegélye havi 2 pengő 50 fillér, évi 30 pengő.

### Kik nem kaphatnak járadékot?

A törvényjavaslat szerint ellátásra és kedvezményekre nem tarthat igényt, aki nem magyar állampolgár, aki a honvédelmi miniszter engedélye nélkül idegen állam szolgálatába lép, aki mint hadirokkant hivatásos katonai szolgálati viszonyba került, továbbá az a hadirokkant, akinek keresőképességcsökkenése a 25 százalékot nem éri el, az az özvegy, aki a javaslatban megjelölt körülmények között meghalt férjével az elhalálozást közvetlenül megelőzően kizáróan a saját hibájából, legalább egy évig élt életközösségben, aki erkölcstelen életmódot folytat, akit a bíróság hivatalvesztésre, avagy lefokozásra jogerősen elítélt.

A hadigondozási kedvezményekben nem részesülhet az az ellátásra egyébként jogosult hadigondozott, akit különböző büntettek miatt jogerősen elítéltek s akinek családjával együtt a társadalmi helyzetéhez és műveltségi

fokához mért megélhetése a kedvezmények nélkül is biztosítva van.

A járadékot a hivatalos intézkedést követő hónap első napjától kell folyósítani és az igényjogosult kezéhez kifizetni. A hadirokkantnak ingyenes igénye van hiányzó testrészének mesterséges pótlására és azokra a gyógyászati segédeszközökre, amelyekkel keresőképesége helyreállítható. A hadirokkant, aki a már teljesen kialakult rokkantsága miatt korábbi foglalkozását nem folytathatja, hadiszolgáltatásnak megszűnésétől számított *öt éven belül egy évig tartó tanfolyamán államköltségen lehetőleg új életpályára kell kiképezni.*

### **A járadékon kívül milyen kedvezmények illetik meg a rokkantakat?**

A javaslat hatodik fejezete tartalmazza azokat az *adó- és illetékkezdemenyeket*, amelyeket az ellátottak számára biztosítanak. Kimondja a törvényjavaslat, hogy *muzeumban, könyvtárakban és a közönség használatára bocsátott egyéb nyilvános közintézményekben állami, illetőleg államilag vagy törvényhatóságilag támogatott színházakban, mulató- és hangversenytermekben, stb. jegyszedői teremőri, ajtónálló, vagy ehhez hasonló állásokat, továbbá nyilvános parkokban, temetőken, vásárokon jegyszedői, felügyelői, vagy ehhez hasonló állásokat, amennyiben megüresednek, nyilvános pályázat útján mindaddig, amig alkalmas ilyen jelentkező van, kizárólag hadirokkantakkal, illetve hadiözvegyekkel kell betölteni.*

Intézkedik a törvényjavaslat arról is, hogy milyen mértékben kell rokkantakat alkalmazniok az *állami és önkormányzati iparüzemeknek*, valamint a támogatásban részesülő iparvállalatoknak. A *mozgógépüzemek kötelesek üzemként legalább egy hadigondozottat alkalmazni.* Kimondja a javaslat, hogy az a kifogástalan minősítésű köztisztviselő, vagy egyéb közszolgálati alkalmazott, aki hadirokkant, özvegy, vagy árva, a törvény hatálybalépése után állásából, illetőleg a legalább három éve tartó ideiglenes alkalmaztatásából az elbocsátásra a fegyelmi jogszabályokban meghatározott okokon, továbbá a testi vagy szellemi fogyatkozás által előidézett szolgálatképtelenségnek, vagy a törvényes korhatár elérésének esetén kívül *a teljes szolgálati idő eltelté előtt létszámcsökkentés esetében is csak saját kérésére bocsátható el, illetőleg vonható szabályszerű elbánás alá.*

Az állami, törvényhatósági, községi és felekezeti középiskolákban, főiskolákban és egyetemeken a felvételnél a *hadiorvák és gyámoltak egyenlő felvételek fennforgása esetében elsőbbséget élveznek.*

A jeles tanulmányi eredményt elért hadiárvékat és gyámoltakat tandijmentesség és az összes mellékdíjak alól mentesség, a jó tanulmányi eredményt elért ily tanulókat pedig a teljes tandij és a vegyes díjak ötven százaléka alól mentesség illeti meg. Ehhez hasonló kedvezmény illeti meg azokat az egyetemi hallgatókat is, akik jeles eredménnyel teszik le vizsgáikat.

A hadirokkantakat és szükség szerinti kísérőiket *menetkedvezmény* illeti meg a vasutakon, amelynek mindenkor mértékét a kereskedelmi miniszter és a honvédelmi miniszter állapítja meg. Kimondja a törvényjavaslat, hogy az állam, a *törvényhatóságok és a közegek a különböző szállításoknak és munkálatoknak odaitételese alkalmával egyenlő feltételek esetén a hadirokkantakat más ajánlattevőkkel szemben előnyben kell részesíteniök.*

A „*hasznóhajtó jogosítványok*” című fejezet kimondja, hogy a kormány által meghatározott olyan engedélyeket, amelyeket *állami egyed-áruság tárgyát alkotó dolgok elárulására*, vagy más jogosítványok kihasználására az állam, törvényhatóság, vagy más hatóság jogszabály alapján adományoz, ide értve a *kizárólagos dohányárúsító és korlátlan italmérési engedélyeket is, legalább ötven százalékban hadigondozottaknak kell adományozni.* Az említett engedélyeket, illetve jogosítványokat, valamint a minisztérium által meghatározandó egyéb engedélyeket azoktól, akiknek társadalmi helyzetükhöz mért megélhetése a maguk és házastársuk nyugdíjával, kegydíjával, vagy az engedély tiszta bevételein felül élvezett bárminő egyéb keresetével, vagy jövedelmével biztosítva van, *el kell vonni*, amennyiben erre az érvényben levő jogszabályok módot nyújtanak. Az elvonásért, ha a jogszabályok ilyen rendelkezést tartalmaznak, *térítés jár.*

Külön fejezet foglalkozik a javaslatban a *haditelekkel*, illetve a *hadihaszonbérlettel.* A törvény alapján haditelekké minősül: 1. az az ingatlan, amelyet e törvény hatálya alá tartozó hadigondozott a törvényben meghatározott támogatással szerez; 2. a hadigondozott kizárólagos tulajdonában lévő és 100 katasztrális holdnál nem nagyobb kiterjedésű ingatlana, amelynek terheit a javaslatban megjelölt támogatással rendezik, vagy amelyre a hadigondozott hasznos beruházás céljából kölcsönt kap. A haditelket csak a miniszter hozzájárulásával lehet elidegeníteni, megterhelni, vagy bérbeadni. A haditeleknek sem államára, sem haszonélvezetére *végrehajtást vezetni nem lehet*, kivéve a telekkönyvileg bejegyzett olyan követelések behajtására irányuló végrehajtást, amelyet a haditelken a minőségének telekkönyvi bejegyzését megelőző rangsorral, vagy a javaslat alapján jegyeztek be a telekkönyvbe. Amennyiben a ha-

ditelek a törvény értelmében mégis végrehajtás alá vonható, az árverésről a honvédelmi minisztert értesíteni kell, aki a telket kikiáltási áron megváltja. A haditelek öröklésére a törvényes öröklés szabályai irányadók.

A törvényjavaslatához összefoglaló általános megokolást és részletes megokolást fűzött a honvédelmi miniszter, amely kifejti, hogy:

a régi területének, népességének és gazdasági erőforrásainak több mint kétharmadrészétől megfosztott magyar állam még ma is több, mint tizenégy évvel a világháború befejezése után, *220.000 hadigondozottat tart nyilván és részesít ellátásban.* Ez a szám kétségtelenné teszi, hogy a világháborúban résztvevő nemzetek között aránylag a magyar hozta a legnagyobb véráldozatot.

### **A miniszterelnök nyilatkozata**

Gömbös Gyula miniszterelnök a törvényjavaslattal kapcsolatban nyilatkozatot tett, melyben többek közt a következőket mondotta:

— Nem zárkozom el az elől, hogy bizonyos jogosult kívánságok esetén novelláris uton egészítek ki a törvény rendelkezéseit, különös figyelemmel a gazdasági viszonyok megváltozására. Mint minden, a rokkantügy rendezése is *pénzkérdés.* Például, csupán egy szempontot kívántam bevenni az új törvénybe és az már is hét millióval emelte volna a kiadásokat. *Jelenleg tizennyolc milliót fordítunk a hadikárosultak segélyezésére.* De közvetett módon is igen sok segítségben lesz részük a rokkantaknak. Olyan *közzszellemet akarunk kialakítani* a rokkantak érdekében, hogy a *legnagyobb tisztelettel tekintsen mindenki a háború hőseire*, hogy ugy az állam, mint a magánosok, amennyire csak ezt megtehetik, *karolják fel a rokkantakat.*

### **A rokkantak és a javaslat**

A Hadirokkantak Országos Nemzeti Szövetsége elnöksége február hó 28-án tisztelettel Gömbös Gyula miniszterelnöknél és átnyújtotta neki a szövetség emlékiratát, mely összefoglalja a rokkantak kívánságait a javaslatnál szemben. Serelemesnek találják a rokkantak, hogy a javaslat a hadirokkantaknál bekövetkezett veszteséget a *keresetképtesség* alapján bírálja el, holott a rokkantság fokának elbírálása kizárólag a *munkaképtesség* alapján történhet. A *hadiözvegyi* jogcímét a javaslat csak abban az esetben ismeri el, ha a házasságot a szolgálat megszűnését követő egy éven belül kötötték. Méltányos volna, ha e megszorítás helyett a *három évi együttélés volna feltétel.* Necsak a 75 és 100 százalékos rokkant özvegye, hanem az *50 százalékos rokkant neje is hadiözvegynek legyen nyilvánítható.* A rokkant-

tak helytelenítik a javaslatnak azt a pontját is, mely szerint a hadi gyá-  
moltak szaporulata lezárandó. A  
HONSz nem mondhat le a *hadiözve-  
gyek és teljes árvák járadékainak  
azonnal való megjavításáról*. Nem  
helyeslik a törvényjavaslatban terve-  
zett csoportokba való sorolást sem.  
Végül különböző kedvezményeket kér-

nek; így a *falusi hadigondozottaknak  
a telepítési akcióba való bekapcsolá-  
sát*.

A miniszterelnök a rokkantak ki-  
vánságait megvitatta a *Nemzeti Egy-  
ség Pártjának* honvédelmi bizottságá-  
val. A javaslatnak a képviselőházi bi-  
zottságok előtt való tárgyalását már  
megkezdték.

## Gazda-érdekképviseltek állás- foglalása időszerű kérdésekben

Az Országos Magyar Gazda-  
sági Egyesület mult héten tar-  
tott igazgató-választmányi ülésén  
Somssich László gróf elnök hosszabb  
beszédben emlékezett meg Apponyi  
Albert grófnak, mint az OMGE örökös  
tisztelt elnökének emlékére, majd  
a *debreceni egyetem mezőgazdasági  
karának* kérdését tárgyalták. A mező-  
gazdasági helyzet megvitatása követ-  
kezett ezután. Mutschbacher Emil  
dr., megállapította, hogy a legidőse-  
rűbb kérdés az *adókérdés, amely a leg-  
nagyobb súllyal nehezedik a gazdatár-  
sadalomra*. A gazdatársadalomnak  
egyetemes kívánsága, hogy *egységes  
séma szerint történjék a becslés,  
amely a jövedelem és vagyonadó kivé-  
tésének alapjául szolgál*. A jövedelem-  
és vagyonbecslésnél a hatóságok ve-  
gyék tekintetbe az utóbb bekövetke-  
zett árcsökkenéseket. A nemzeti össz-  
jövedelemnek mintegy 40—50 száza-  
lékát fizeti be adó alakjában az ország  
lakossága a kincstárnak, s ez *meg-  
akadályozza a tőkeképződést, megbé-  
nitja a gazdasági életet és a terme-  
lést*. A magyar mezőgazdaság tul van  
adóztatva, fizetni nem tud s teljesen  
hiábavaló minden további adóemelés.  
Somssich László gróf közölte ezután,  
hogy az elhangzott kívánságokat el-  
juttatják illetékes helyre, majd pedig  
bejelentette, hogy az OMGE óvást  
emel minden olyan tervezet ellen,  
amely a földmivélsügyi minisztérium  
önállóságát veszélyezteti.

Az Országos Mezőgazdasági Kama-  
ra igazgatóválasztmánya ugyancsak  
az elmúlt héten tartott ülést. Hoyos  
Miksa gróf elnök az osztrák-magyar  
szerződés értékét méltatta s különö-  
sen kiemelte a szerződésnek az állatki-  
vitelre, valamint fabehozatalra vonat-  
kozó részét. Az osztrák gazdasági vi-  
szonylat elmélyítése a mezőgazdaság  
érdeke. Felvetette ezután azt a kér-  
dést, hogy milyen irányban haladjon  
a mezőgazdasági termelés és pedig a  
feltétlen szabad gazdálkodás, vagy a  
kötött forgalom irányában. A *józan  
megfontolás a kötött forgalom felé te-  
rel, mert csak ennek révén remélhető  
a kiviteli akadályok elhárítása*. A me-  
zőgazdasági termelés jövedelmezősége  
érdekében egyaránt igyekezni kell ott,  
ahol lehet, az *árakat emelni*, de ugyan-  
akkor mindenütt a *termelési költsé-  
geket apasztani*. Foglalkozni kell az

iparcikkek árának elemzésével és *en-  
nek eredményéhez képest való apasz-  
tásával*. Ezután Sámik József felső-  
házi tag alelnök szólalt fel, majd  
Staub Elemér szövegét, hogy a *fő-  
város a vidéki termelőket a budapesti  
piacról kiszorítja és az új élelmiszerv-  
vásártelepre korlátozza eladási tevé-  
kenységüket*. Koós Mihály igazgató  
bejelentette, hogy a kamara megszer-  
vezi magtermelő szakosztályát. Szólt  
a gazdaadósságok rendezéséről s ki-  
fejtette, hogy a mai helyzetben töre-  
kedni kell a *végleges rendezésig a gaz-  
dáknak az árverésektől és a zaklatá-  
soktól való mentesítéséről*.

## Egy szegedi fűtő rémtette

Bálint Kálmán, a szegedi Corso-  
mozi ötvenkét éves fűtője, egy Tóth  
Ilonka nevű huszonnégy éves leányt  
január hó 29-én este meghívta a mozi  
fűtőházába, harapnivalóval és borral  
megvendégelte, majd az elfogyasztott  
italtól elálmósodva aludni térték.  
Reggel négy óra felé — így valja  
Bálint — költogetni kezdte a leányt,  
aki azonban nem adott életjelt magá-

ról. Bálint újra élesztgetni kezdte,  
mert attól félt: ha rájönnek, hogy  
nőismerőket fogad, elveszti állását.  
A leány ekkor sem tért magához, mire  
Bálint hirtelen elhatározással odaci-  
pelte a leányt a kemence középső aj-  
tajához, azt kinyitotta s a 22—23  
cm-es nyíláson előbb balkarját, majd  
fejét és végül jobbkarját tolta a nyí-  
lásba, s ezután *piszkavas segítségével  
a 300 fokos kazánba gyömöszölte*.  
Amint a leány teste egészen a lán-  
gokban volt, bezárta az ajtót és eltá-  
vozott. Csak három nap mulva tért  
vissza, a kihűlt kazánból a *leány  
egy darabban maradt holttestét a  
piszkavassal összetörte és a többi ha-  
muval együtt a hamugyűjtőbe dobta*.

A rendőrség természetesen nem ad  
teljes egészében Bálint előadásának  
hitelt és most mindenre kiterjedő  
vizsgálat során kívánják tisztázni a  
borzalmas gyilkosság okát, lefolyását  
és kutatják Bálint előéletét. Annyit  
máris megállapítottak, hogy a *fűtő  
kétlaki lélek volt, otthon mint a leg-  
jobb családapá szerepelt, házon kívül  
pedig kicsapongó életet élt*. Nincs ki-  
zárva annak a lehetősége sem, hogy  
Bálint áldozatát megfojtotta, de az  
sem, hogy az elalélt, de életben lévő  
leányt égette el, végül arra is gondol-  
nak, hogy Bálint a leány feldarabolt  
testét gyömöszölte be a kazánba.

A rémtettet a borzalmas sorsra ju-  
tott Tóth Ilonka lakótársnője fedezte  
fel, aki talán egy belső ösztönzésnek  
engedve a mult hét egyik estjén  
maga is elfogadta a fűtő meghívását  
és egy óvatlan pillanatban a pince  
sarkában megtalálta hetek óta eltűnt  
barátnőjének összegöngyölt ruháit.  
Felfedezéséről jelentést tett a rendőr-  
ségen és így pattant ki a rémtett.



A sömlővársárhelyi faluszövetségi fiók műkedvelő gárdája

Illéssy Ferenczy E.: „Gyűrűs zsidó” című színművének szerepeiben. A kitérő gárda  
tagjai a következők: Fekecs Árpád, Körmendi Ilus, Marton Margit, Fazekas Irma,  
Domonkos Juliska, Varga Vilmós, Deés Anna, Nagy Anna, Csizmadia Lajos, Fazekas  
Sándor, Oláh István, Szalai János, Marton Elek, Imre József, Berzsenyi József,  
Körmendi Gáspár, Fábíán Lajos, Sidó Ferenc és Szalai Géza. Az előadást betanította  
Ugry Albert és Szabó Imre.

## SZÖVETKEZETI ÉLET

### Schandl Károly dr. a szövetségi hivatás igazi értelméről

Február hó 27-én nyílt meg ünneplés formák között a politikai, gazdasági és szövetségi élet vezetőinek élénk részvétele mellett, a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége II. továbbképző-szövetségi tanfolyama, amelyen a fővárosi és vidéki szövetkezetek tisztviselői köréből 70 hallgató vesz részt. A tanfolyamot, annak elnöke, Schandl Károly dr., az OKH alelnök-vezérigazgatója nyitotta meg rendkívül érdekes beszéddel, amelyben a szövetkezet, a szövetségi munka és a szövetségi altruizmus lényegét és igazi értelmét tisztázta. Többek között rámutatott arra, hogy legtöbbször az ellentétben használnák fel a szövetkezeteket ellen az altruizmus jelszavát, amikor szemrehányásokat tesznek a szövetkezeteknek, hogy nem altruisták. Ha altruizmus alatt azt értik, hogy a szövetkezet és vezetősége köteles lemondani minden jogos követeléséről és minden jogáról és ezzel szemben semmit önmagáért, hanem mindent másért köteles áldozni és tenni, úgy hamis vágyásokon járnak, mert ebben az értelemben a szövetkezetek nem altruisták. *De ha altruizmus alatt közérdeket értünk, ami azt jelenti, hogy a szövetkezetek a maguk és tagjaik törvényes érdekei mellett a közérdeket tartják szem előtt, akkor a szövetkezetek csakugyan altruisták, másszóval, közérdekű intézmények.* Ha altruizmus az, hogy a szövetkezetek a fennálló szabályok alapján nem hajtják be jogos követeléseiket, akkor a szövetkezetek nem kérnek ebből az altruizusból. Rendesen azok, akik a szövetkezeteket megrójják, hogy kihelyezett kölcsöneik után az évek óta elmaradt kamatokat szorgalmazni merészelik, leginkább szörnyülködnek, amikor valamelyik szövetkezet az elszüvedett veszteségek miatt bajba kerül. Csodát követelnek a szövetkezetektől, amikor azt kívánják, hogy változatlan jövedelmezőséggel dolgozzanak ugyanakkor, amikor a kereskedelmi forgalom összezsugorodása folytán százas kereskedelmi házak omlanak össze. A szövetkezeteknél fennálló állami üzlet-részdélkedtséget, amelynek összege 10 év alatt Magyarországon alig tesz ki 30 millió pengőnél többet, állandóan úgy emlegetik, mint az állam által a szövetkezetekre pazarolt szubvenciókat, holott egyrészt az államnak ez a követelése ugyszólván teljes egészében ma is érintetlen, másrészt a magánkereskedelmi cégek és részvénytársaságok kényszeregyességei folytán a magyar közgazdasági élet nem egy-két milliót, hanem 100

milliónál is sokkal többet veszített az elmúlt években. A csodavárók készek a szövetkezetek nyakába akasztani minden közérdekű feladatot, ami áldozatokkal jár és ami legtöbbször állami feladat, de irtóznak attól, hogy közületi pénzelhelyezésnél és vásárlásoknál egyenlően kezeljék a szövetkezeteket magánérdekű cégekkel. Élesen állást kell foglalni azok ellen a törekvések ellen, amelyek „mindent a szövetkezetektől, semmit a szövetkezeteknek” jelszóval voltaképpen a szövetkezetek erőszakos megsemmisítésére törnek. Végül hangsúlyozta a szövetkezetek nagy gazdasági és szociális hivatását és a célt, amiért dolgoznak: *szövetkezés útján a magyar népek sebb jövőt és az országnak feltámadást biztosítani.*

A zajos tetszéssel fogadott megnyitót után Fellner Frigyes dr., egyetemi tanár, aki a tanfolyamon a közgazdasági politikát adja elő, tartott magasszínvonalu, értékes bevezető-előadást, majd Ihrig Károly dr. tartotta meg előadását a *szövetségi alapismertekről.*

### A hitelszövetkezetek tavaszi hitelellátásának ügye

Lapunk olvasói értesültek már arról, hogy néhány héttel ezelőtt mozgalom indult meg abban az irányban, hogy a Magyar Nemzeti Bank a gazdák tavaszi termelési hitelszükségleteinek fedezése céljából a vidéki bankoknak és takarékpénztáraknak nagyobb hitelkeretet bocsásson rendelkezésre. Ennek a mozgalomnak helyességét kétségbe vonni nem lehet, mivel a gazdatársadalomnak a tavaszi hónapokban van legnagyobb szüksége a hitelre, annnyal is inkább, mivel a jelenlegi adósvédelmi rendelkezések következtében a kihatározások az egész országban ugyszólván teljesen szünetelnek s a kedvezőtlen értékesítési viszonyok következtében ma a legtöbb falusi gazda még azzal a csekély összeggel sem rendelkezik, amennyi a vetőmagvak, a takarmány s a legszükségesebb gazdasági eszközök beszerzésére és a napszámberék kifizetésére feltétlenül szükséges.

Ismeretes azonban az is, hogy a gazdák hitelszükségleteinek kielégítése terén a legfontosabb szerepet az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelességben működő mintegy 1000 hitelszövetkezet tölti be, amelyek az egész országra kiterjedő hálózatuk révén a mezőgazdasági hitelnyújtás terén kétségkívül első helyen állnak. Épen ezért adunk örömmel hírt arról a mozgalomról, melyet a Magyarországi Szövetkezetek Szövetségének parlamenti szakosztályában tömörült képviselők indítottak Krüger Aladár dr., országgyűlési képviselő kezdeményezésére annak érdekében,

hogy a Magyar Nemzeti Bank necsak a vidéki bankoknak és takarékpénztáraknak, hanem a hitelszövetkezeteknek is bocsásson hitelkeretet rendelkezésére, hogy a hitelszövetkezetek is a most elkövetkező tavaszi hónapokban termelési hitelekkel támogathassák azt a sok százezer vidéki gazdát, akik a hitelszövetkezetekben tömörültek.

Értesülésünk szerint a szövetségi gondolkodású törvényhozóknak ezt a mozgalmát az illetékes pénzügyi és kormányzati körök a legnagyobb megértéssel fogadták s így megvan a kilátás arra, hogy e valóban közérdekű mozgalom a kívánt eredménnyel fog járni.

**Szövetségi férfiak kitüntetése.** Öszinte örömmel hozzuk lapunk olvasóinak tudomására, hogy az elmúlt napokban magas kitüntetés érte az Országos Központi Hitelszövetkezet egyik legrégibb és legkiválóbb vezető tisztviselőjét, Ujfalussy Viktor m. kir. kincstári tanácsos, igazgatót, akit a Kormányzó Ur Öföméltósága február hó 18-án kelt magas elhatározásával a m. kir. kincstári főtanácsosi címmel tüntetett ki. Ez a kitüntetés valóban érdemes szövetségi férfiut ért, mivel Ujfalussy Viktor igazgató immár több, mint három évtizede áll az Országos Központi Hitelszövetkezet és a magyar hitelszövetségi mozgalom szolgálatában s e hosszú idő alatt valóban felbecsülhetetlen szolgáltatásokat tett kiváló szaktudásával és odaadó munkásságával a hitelszövetségi ügynek. — Ugyancsak megérdemelt kitüntetést kapott a vidéki hitelszövetségi élet egyik kitünő vezetője, Fiala Nándor, ny. róm. kat. elemi iskolai tanító, a Zagyvarékösi Hitelszövetkezet könyvelője és akinek a Kormányzó Ur negyven éven át a hitelszövetkezet kötelességében kifejtett buzgó tevékenységéért elismerést fejezte ki.

### Mennyi dohányt termelt a világ 1931-ben?

Most kerültek nyilvánosságra a világ dohánytermelésének 1931. évi adatai. Az európai országok közül

Németország	211.000
Bulgária	319.500
Görögország	426.350
Olaszország	453.400
Jugoszlávia	133.000
Románia	240.000
Orszországi	1.800.000
Csehszlovákia	126.000
Magyarország	334.000

összesen 4.043.250

métermáza dohányt termelt; legtöbbet Oroszország, legkevésébbet Csehszlovákia; hazánk a negyedik helyen állott. A dohánytermelés a múlttal szemben emelkedett.

A többi világrészekben — Afrikát kivéve — jóval nagyobb volt a dohánytermelés. Ázsia 9.141.000, Afrika 332.500, Amerika 7.242.750 métermáza termelt.

A világ összes dohánytermelése tehát 1931-ben 21.242.750 métermáza tett ki.

# A VASÁRNAP ÜNNEPE MÁRCIUS 15-RE

Tíz nap választ el bennünket a nemzet legtüzesebb tavaszi ünnepétől: március idusától. Az ifjui hevület, a nemzeti érzés és nemzeti akarat megszentelt napja év-ről-évre visszatér hozzánk és nyolcvanöt esztendő messzeségéből is izzó, erejéből mit sem vesztett sugarakat küld felénk, akár azok a mérhetetlen távolságban levő csillagok, melyekről sok-sok esztendő múlva ér földünkre a fénysugár.

Böjtmás havának tizenötödik napja mindig nagy és gyújtó ünnep lesz, míg csak magyar él e hazán, míg csak erős magyar szív dobog a szívós magyar testben. Miért? . . . Mert a nemzet akarata dobbant meg ezen a napon; a nemzet rázta le magáról a rabbillincseket; a nemzet talált magára és nagyszerű vezéreire és a nemzet vállalta önként és páratlan odaadással a hősi áldozatokat. Ilyen csodálatos elhatározás, ilyen összefogás, a lendületnek, hévnek és erőnek ilyen mértékű megnyilatkozása, a hősi tetteknek ilyen glóriás tündöklése nem sűrűn lángol fel a nemzetek életében. Amelyik nemzet mindezt ajándékkal kapta a Gondviseléstől, drága kincsként őrzi és a jobbsors napjaiban új célokhoz friss erőt, a balsors napjaiban pedig hitet, reménységet merít belőle.

Mi, a magyar falvak magyar lapja, úgy éreztük, hogy március 15-ét akkor ünnepeljük meg legméltóbban, ha — a megszokott méltató cikk helyett — egy teljes, elképzelte ünnep lefolyását adjuk közre. Ami tehát alább következik, az a „Vasárnap“ március 15-ki ünnepe és mi csak arra kérjük súlyos időket élő olvasóinkat, fogadják szeretettel meghívásunkat a Vasárnap ünnepére, szenteljenek egy kis időt a teljes program elolvasására és melegítse meg szívüket az ünnepi beszéd és a költemények egy-egy szép, forró sora.

Ha pedig valaki megütköznék azon, hogy március 15-ki ünnepünket tíz nappal előbb közöljük, mintsem kellene, fogadja el magyarázatul a következőket: arra gondoltunk, hátha lesznek néhányan, akiknek megtetszik verseink valamelyike és a községben rendezendő ünnepre meg szeretnék tanulni, hogy elszavalhassák. Tehát időt

akartunk adni a költemények megtanulására és nagyon örülnénk, ha a falvak szép ünnepein — a Talpra magyar halhatatlan költeményen kívül, melynek minden március 15-ki ünnepen el kell hangzani — a Vasárnap verseinek egyike és másika is szerepelne.

Március 15-ki teljes ünnepünk itt következik:

## 1. HISZEKEGY

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,  
Hiszek egy isteni örök igazságban.  
Hiszek, hiszek Magyarországot feltámasztásában.  
Amen.

Előadja az énekkar.

## 2. NEMZETI DAL

Irta: Petőfi Sándor

Talpra magyar, hi a haza!  
Itt az idő, most vagy soha!  
Rabok legyünk vagy szabadok!  
Ez a kérdés válasszatok!  
A magyarok Istenére  
Esküszünk,  
Esküszünk, hogy rabok tovább  
Nem leszünk!

Rabok voltunk mostanáig,  
Kárhóztok ősapáink,  
Kik szabadon éltek, haltak,  
Szolgaföldben nem nyughatnak.  
A magyarok Istenére  
Esküszünk,  
Esküszünk, hogy rabok tovább  
Nem leszünk!

Sehonmai bitang ember,  
Ki most, ha kell, halni nem mer,  
Kinek drágább rongy élete,  
Mint a haza becsülete.  
A magyarok Istenére  
Esküszünk,  
Esküszünk, hogy rabok tovább  
Nem leszünk!

Fényesebb a láncnál a kard,  
Jobban ékesíti a kart,  
És mi mégis láncot hordtunk!  
Ide veled, régi kardunk!  
A magyarok Istenére  
Esküszünk,  
Esküszünk, hogy rabok tovább  
Nem leszünk!

A magyar név megint szép lesz,  
Méltó régi nagy híréhez;  
Mit rá kentek a századok,  
Lemossuk a gyalázatot.  
A magyarok Istenére  
Esküszünk,

Esküszünk, hogy rabok tovább  
Nem leszünk!

Hol sirjaink domborulnak,  
Unokáink leborulnak  
És áldó imádság mellett  
Mondják el szent neveinket.  
A magyarok Istenére  
Esküszünk,  
Esküszünk, hogy rabok tovább  
Nem leszünk!

Elszavalja egy kiskoru, tíz-tizenkét-  
éves iskolásfiu.

## 3. ÜNNEPI BESZÉD.

KEDVES MAGYAR  
TESTVÉREIM!

A magyar nemzet kálváriajárásának vigasztalan kódében fokozott jelentősége van a szabadság ünnepének! Abból, hogy ilyen számosan jelentünk meg, azt is megállapíthatjuk, hogy minél elhagyatottabbak és legyengültebbek vagyunk, annál inkább!

S ha nem volt társadalmi osztály 1848-ban, amelyet a korszakalkotó vívmányok teljesülése közelebről érdekelt volna, mint az évszázadokon át közterheket viselő, de jogokban alig részesülő jobbágyságot, megállapítható ma is, hogy a magyar földműves és földmunkás osztály, amely a régi jobbágyság egyenes leszármazottja, napjainkban nem kevésbé lehangoló harcot kénytelen folytatni munkája értékének megbecsüléséért itthon s a külföldön egyaránt.

Szomorú igazság ez, de mi ünnepelni jöttünk s nem az a szándékunk, hogy az ünnepély magasztos színvonalát panaszkodással lerontsuk. A mi munkánk: a nemzet szabadsága, gondolatunk: a magyar emberek egyenlősége s ünnepünk: a honalkotó ősök minden mai ivadékának testvérisége . . .

E hármassal jelszóval kívánunk mi boldogulni ma és mindörökkön! A szabadság, egyenlőség és testvériség hármassal jelszavában, amelyet 1848 februárjában röpitettek szét Párizsból, a franciák fővárosából s amely hármassal jelszó Pesten 1848 március 15-én öltött testet a lelkes magyar márciusi ifjúság tüzétől lánggyúlt népakaratban . . .

Mi szabadságot, egyenlőséget, testvériséget hirdetünk és akarunk ma is!

De úgy és igazi formájában, ahogy az 1848-ban Európát végigszárguldotta, s nem olyan módon, ahogy azt Trianonban 1920-ban velünk szemben

alkalmazták s azóta állandóan meg is valósították.

Mert kérdem, kedves magyar testvéreim, az-e a népek szabadsága, hogy a mi hazánkat öt részre szakították s vérvő testét jogtalan bitorlók között osztották szét? És kérdem, az-e az egyenlőség, hogy a szolgaságba juttatott hárommillió magyar testvérünknek, akik ezer éves lakói a szent magyar földnek, még panaszkodniok sem lehet? És kedves magyar testvéreim, lehet-e a népek testvériségének éke-sebb tanubizonysága, mint a vámvonaiaknak az a gyűlölettel lihegő, át-törhetetlen gyűrűje, amelyen köröskörül szuronyerdő örködik ugyanakkor, amikor mi csak néhány ezer zsoldos katonát tarthatunk?

Amikor e kérdéseket hozták inté-zem, szemetek tüzéből és arcotok megrándulásából látom, hogy ti, magyar testvéreim, tisztában vagytok e nap jelentőségével, de azzal is, aminek előbb-utóbb el kell következnie . . .

Mert tudó és látó emberek vagytok. Tudjátok és látjátok, hogy Európa teste lázas betegségben vonaglik, amióta a szabadság, egyenlőség és testvériség hármasságát az elnyomás, kizsákmányolás és gyűlölet váltotta fel.

Tudjátok és látjátok, hogy így nem maradhat.

Meg kell változnia a világ folyásának, mint ahogy az időjárás is változik évszakonként. Nincs és nem lehet olyan hideg és metsző tél, amelyet tavasz ne váltana föl.

Az emberiség története okos elgondolások és vétkes botlások sorozatos láncolata. A jót rossz követi, a rosszat jó. Európa népeinek, ha vesztükbe rohani nem akarnak, előbb-utóbb észre kell térniök, mert különben halál-harang kondul felettük. Elpusztul az is, akit a győzelem és zsákmány vaki-tott el s az is, akit guzsa kötöttek és kiraboltak.

Egy mentség van csak: visszatérni a szabadság, egyenlőség, testvériség eszméihez és azok megvalósításához!

Nincs már győző és legyőzött! A vér harcából sokan kibujhattak, az arany harcát, amely sokkal borzalmasabb amannál, a csecsemő sem kerülheti ki. Áldozata lesz annak minden nemzet, ha az elnyomás, kizsákmányolás és gyűlölet oktalanságát be nem látják.

Mert jó utra csak az a nép térhet, amely az 1848-as márciusi eszméket igyekszik megvalósítani.

A szabadságot, amely minden hü fiának egyenjoguságát s munkájának megbecsülését, az egyenlőséget, amely az áldozathozások és kenyeri igazsá-

gos megosztását s a testvériséget, amely egymás támogatását jelenti!

Nincs más út!

A népek újabb harca következik s a népek harcán belül a társadalmi osztályok újabb rétegződése. Óriási átalakulás fog átmenni minden nemzet, amelyik életképességét akarja megalapozni.

Kedves magyar földmives és földmunkás testvéreim, figyeltek-e a mai kor hatalmas, dübörgő szavára? Tudjátok-e, hogy nektek, az 1848-ban felszabadított jobbágyok utódainak, akiket a magyar föld szent szeretete köt össze, mi a hazátok és önönmagatok iránt való köteleességetek?

Vigyázzatok, hogy e csonka haza határain belül, de mindenek előtt magatok között, a szabadság, egyenlőség és testvériség szent gondolatai megvalósuljanak.

Szabad magyarok vagytok már s annak is tartjátok magatokat, mert az ősmagyar föld mivelői vagytok. Ti vagytok a magyar nemzet legszélesebb rétegződése. A termőtalaj, amiből az új élet sarjad. Forgassátok meg minden rétegeteket a mai élet tanulságának ekéjével, vessétek el szívetekbe az egyetértés és akaratotokba az összetartás magvait, hogy e szomorú hazán az élet és boldogulás gondtalan mezője viruljon a Kárpátoktól az Adriáig!

Ez a mai nap tanulsága s ezt vessétek emlékezetetekbe s valósítsátok is meg.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

**Elmondja a Faluszövetség fiókjának, illetőleg tagegyesületének elnöke, vagy egy másik vezetője.**

#### 4. MAGYAROK ISTENE

Irta: Petőfi Sándor

Félre kislelkűek, akik mostan is még Kétkedni tudtok a jövő felett, Kik nem hiszitek, hogy egy erős isten-  
[ség  
Őrzi gondosan a magyar nemzetet!

Él az a magyarok Istene, hazánkat Átölelve tartja atyai keze; Midőn minket anyai ellenséges század Ostromolt vak dühvel: ő védelmeze.

Az idők, a népek éktelen viharja Elfujt volna minket, mint egy [porszemet; De ő szent palástja szárnyát ránk [takarta S tombolt a vihar, de csak fejünk [felett.

Nézetek belé a történet könyvébe, Mindenütt meglátni vezérnyomdokát, Mint a folyóvízen által a nap képe, Áthúzódik rajta aranyhíd gyáránt.

Igy keresztüléltünk hosszú ezer évet; Ezer évig azért tartott volna meg, Hogy most, amidőn már elértük a [révét, Az utolsó habok eltemessenek?

Ne gondoljuk ezt, ne káromoljuk ötet! Mert káromlás róla ilyet tenni fel; Nemhogy egy Isten, de még ember [sem űzhet Ily gúnyos játékot gyermekeivel!

A magyar nemzetnek volt nagy és sok [vétke, S büntetéseit már átszenvedte ő; De erénye is volt és jutalmat érte Még nem nyert: jutalma lesz majd [a jövő.

Élni fogsz, hazám, mert élned kell; [dicsőségg És boldogság léssen a te életed; Véget ér már a hétköznapi vesződség; Várd örömmel a szép, derült ünnepet!

Elszavalja egy 18—20 éves fiatal-ember.

#### 5. KOSSUTH LAJOS AZT ÜZENTE. . .

Előadja az énekkar.

#### 6. MIATYÁNK, KI VAGY A MENNYEKBEN . . .

Irta: Mézes János

Miatyánk, ki vagy a mennyekben, Életnek ura és halálnak, Eltiport nemzet borul Eléd, Bús fiai hozzád kiáltnak: Hős Árpád honát szertetépték S rabigán görnyed István népe . . . Ha védőkarod felé nem nyúl, Konc marad ősi dicsősége, Konc marad ősi dicsősége!

A kassai dóm kriptájából Nagy Rákóczi imája kérlel, Kolozsvárt büszke Hollós Mátyás Tölti daliás ő emlékekkel, Hunyadi üli Temest ma is S Aradé a hős tizenhárom. Petőfi sikolt Segesváron: — Az én népemen mért van járom? A magyar népen mért van járom?

A Kárpátok zordon bércének Felénk villanik minden orma . . . Ős Pozsonyvárnak büszke képét A Duna könnye hozzánk hozza . . . S hiába távol a Vaskapu, Szívünkbe zajlik bús moraja . . . A miénk az mind, — ezer éve! Nem rabföld, — hanem magyar haza! Egy se rabföld az: magyar haza!

Hadak útján, a Székelyföldön Elnyomó szurony villan vadul S a Bánát kincses térségein Prédára éhes móc barma dül. Balsors tépi a magyar földet, Nagy Isten, szüntesd bős haragod, Könyörülj rajtunk! Légy irtalmas, Aki őskincsünk visszaadod . . . Aki hazánkat visszaadod . . .

A bűn határát Te méred ki,  
A jószág mesgyéjét Te szabad,  
Te ítélz népek millióin  
S főlel, vagy porba sujt karod...  
Eléd omolunk, Reád bizzuk,  
Itélj, jót Atyánk, e hon felett,  
Te szemed látta ezer éven,  
Hogy e nép mennyit szenvedett.  
A többi helyett is szenvedett!

Add vissza nekünk a hazánkat,  
Add vissza mind az őz rögöt,  
Hogy nyugodt, boldog, szent békében

Éljünk a többi nép között,  
Ne rabszj fűzze a kezünket,  
A munka áldó kérge törje,  
Hogy ősök méltó utódjaként  
Pihenhessünk az ősi földben...  
Hogy nyugodjunk az ősi földben!

Elszavalja egy 18—20 éves leány.  
Ahol színpad van és ahol van egy  
ügyes, ötletes és lelkes rendező, —  
bizonyosan mindenütt van — ezt a  
szép verset megfelelő színpadi jele-  
net keretében adhatja elő. A háttér-

ben Nagymagyarország gyászfátyo-  
los képe, rajta megkapó módon meg-  
jelölve a versben felsorolt városok  
helye; a magyar címer, korona és lo-  
bogó hatásosan felhasználva és ebből  
a háttérből emelkedik ki a magyar  
ruhába öltözött és egy emelvényen  
térdre ereszkedve szavaló leány.

## 7. HIMNUSZ

Előadja az énekkar és a közönség  
és az ünnep ezzel véget ér.

## III. versenyünk: revíziós pályázat!

A világtörténelem legszörnyűbb és  
legrovidlátóbb okmányának, az ugy-  
nevezett trianoni békeszerződésnek  
reánk való kényszerítése óta tizen-  
három — évről-évre súlyosbodó —  
esztendő pergett le. Ez a szerződés  
egyrészt a gyűlölet és gyilkos meg-  
torlás szellemének, másrészt az emberi  
ostobaságnak olyan égbekiáltó példája,  
hogy a győzelmi mámor elillanása és  
az azt követő keserű kiábrándulás  
után a „győztes“ nemzetek nagy fiai  
is felismerték a békeszerződések hatá-  
rozmányainak tarthatatlanságát s ha-  
marosan rájöttek arra, hogy a világ-  
válság egyik legfőbb oka a békeszerző-  
dések területi, politikai és gazdasági  
rendelkezéseiben keresendő. Mussolini  
olasz miniszterelnök, Rothermere an-  
gol lord, Borah amerikai szenátor, —  
hogy csak a legismertebb és leg-  
nagyobb neveket említsük — mind-  
három a „győztes“ nemzetek fiai és  
mégis szembe mertek szállni a gyűlö-  
ködés szellemével és fennen hirdetik  
a békeszerződések megváltoztatásának  
— revíziójának — elkerülhetetlen  
szükségességét. Fellelésük óta az ugy-  
nevezett *revíziós mozgalom* — mely  
nemcsak bennünket: magyarokat, ha-  
nem a velünk együtt elítélt nemzetek-  
et is érinti — erőteljesen megnőtt  
és ma már ez a megmozdulás a többé  
el nem odázható világkérdések napi-  
rendjére került s onnan nem is veheti  
le semmiféle ármánykodás mindaddig,  
míg a „legyőzöttek“ javára kielégítő  
megoldást nem nyert.

Kétségtelen, hogy a békeszerződé-  
sek valamennyi ország közül a mienk-  
el bántak el legkegyetlenebbül és a  
revízióra irányuló törekvés nálunk a  
legjogosultabb. Ez az oka annak is,  
hogy mi magyarok, rendkívüli érdeklő-  
déssel kísérjük a revízióra irányuló  
mozgalom egy-egy újabb eseményét,  
számon tartjuk külföldi barátainkat  
és mély hálával adozunk mindazoknak,  
akik írásban, vagy szóban hangot ad-  
nak a mi nagy igazságunknak. Mi is,  
a „Vasárnap“, hétről-hétre hűségesen  
beszámolunk a revíziós törekvések  
mozzanatairól, mert nem ismerünk en-  
nél előbbrevalóbb és sorsdöntőbb ma-  
gyar ügyet.

Ezenfelül azonban azt szeretnők, ha  
olvasótáborunk: a *falvak józen, éles-  
látású és igaz magyar népe is ki-  
venné részét a revíziós mozgalomból  
és új szempontokkal világitaná meg  
a békeszerződések módosításának  
szükségességét*. Bizonyosak vagyunk  
benne, hogy a mozgalom számára ko-  
moly nyereséget és erőgyarapodást  
jelent, ha a magyar földmives is  
hozzáadja állásfoglalását, elgondolá-  
sait és érzéseit. Éppen ezért harma-  
dik versenyünket a *békerevizíós törek-  
vések szolgálatába állítjuk*.

A pályázat egyetlen kérdése így  
hangzik:

### Miért van szükségünk a trianoni békeszerződés revíziójára?

A pályázó — *legfeljebb két olyan  
nagyágu oldalán, mint a „Vasár-  
nap“ egy oldala* — sorolja fel mind-  
azokat az okokat, melyek szerinte  
szükségessé teszik Trianon revízióját,  
illetőleg a békeszerződés rendelkezé-  
seinek megváltoztatását. Felhívjuk a  
figyelmet arra, hogy a békeszerződés  
rendelkezései nemcsak az országhatá-  
rok megállapítására vonatkeznek,  
hanem van köztük pénzügyi (jávátétel),  
katonai (zsoldoshadsereg) rendelkezés  
is stb. A pályázónak tehát ezeket  
sem szabad szem elől téveszteni.  
Azonban ne elégedjék meg senki az  
okok pusztá felsorolásával, hanem fog-  
lalkozzék azzal a fontos kérdéssel is,  
hogy mi, kevésszámú magyarok, mi-  
lyen módon és eszközökkel küzdhetünk  
a revízióért, illetőleg milyen magatartással  
érhetjük el, hogy a revízió  
kérdése mielőbb megérjen számunkra.

### A pályázat feltételei

A pályázaton résztvehet bárki, *juta-  
lomban azonban csakis előfizetőt ré-  
szesíthetünk*. Azon a papiroson, me-  
lyen a pályamunka helyet foglal, *sem-  
miesetre se legyen más közlés*. Ha va-  
laki a pályamunkával egyszerre — a  
postaköltség megtakarítása végett —  
mást is akar küldeni, mástermészetű

közlését feltétlenül külön papiroson  
írja. Azon a papiroson tehát, amelyi-  
ken a pályamunkát beküldjük, ne leg-  
yen semmi más, mint legfelül ez a  
szó: *Revíziós pályázat*, ezután követ-  
kezzék a pályamunka, legalul pedig  
írja le a *pályázó tisztán és olvas-  
hatóan a nevét, foglalkozását, pontos  
lakcímét* (helység, utolsó posta, ház-  
szám) *és életkorát*.

A pályamunkák elkészítésére és be-  
küldésére — tekintettel a komoly mun-  
kára — *négy hetet* adunk. A beküldé-  
si határidő tehát:

### 1933. évi április hó elseje

A pályamunkák közül a *három leg-  
jobbát értékes jutalomban részesítjük*.  
A *harmadik verseny résztvevőinek  
névsorát az április hó 9-én megjelenő  
15-ik számban tesszük közzé*, a pályá-  
zat eredményét és a nyertesek név-  
sorát pedig egy később meghatározandó  
időpontban hirdetjük ki.

Szeretettel kérjük olvasóinkat, hogy  
a versenyen, mely szép és nemes fel-  
adat elé állítja a pályázót, minél szá-  
mosabban vegyenek részt.

## Klapka tábornok trombitása

*Az én gyermekkorom tengersok  
gyönyörű magyar alakja közül egyik  
legkedvesebb mesélgető barátom volt  
a nánási öreg hajdu ezermester Nyakó  
Sándor, a volt 48/49-es Bocskay-  
huszárstrázsamester, a híres Komárom  
várában Klapka tábornoknak a  
trombitása. Sándor bácsi valamelyes  
kis honvéd-kegydíjat is kapott, amel-  
lett, mint ezercsák ügyes furó-faragó  
mester targoncák, létrák, szénvonók,  
kenyérvető lapátok, balta-, kapa- és  
kaszanyelek, mángorlók stb. farigcsá-  
lásával is szorgalmasan kereste sze-  
rény kenyerét. Holtig mindig honvéd-*



# GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

## A mák termesztése.

A mákot részben térszemesítéssel, részben olajgyártásra használgják. Olaja étkezésre, festék- és szappankészítésre egyaránt alkalmas.

Hazai viszonyaink közt legértékesebb *kék mákot*, különösen a francia *kék mákot* termelni, mert a fehér mák keveset terem, a szürkében pedig kevesebb az olaj.

Legjobb szereti a mák természetesen a jó táperőben levő, mélyrétegű, mészből hiányt nem szenvedő, humuszdús vályogtalajt. De azért a nem túlkötött agyagon és a jobb homokon is elég jó termést ad. De már nem érdemes termelni a silány homokon, a szikes és a túlkötött agyagtalajon, de nem való a vadvízes, savanyu talajra sem.

Jó előveteménye a tavaszi gabona, a lóhere, a lucerna, a zabosbükknövény, kender és általában mindenféle kapásnövénnyel, mert ezek gyommentesen hagyják vissza a talajt.

A mák hálás úgy az istállótrágya, mint a műtrágyák iránt. Az istállótrágyát legjobb előveteménye alá, vagy legalább az őszi munka során talajába bevinni. A műtrágyák közül kat. holdankint 150—200 kg szuperfoszfát és 80—100 kg kénsavas ammóniák lényegesen növelik termését.

Földjét a vetést megelőző ősszel 20—25 cm mélyen meg kell szántani. Tavasszal mihelyt a földre rá lehet menni, meg kell porhanyítani extirpátorral, közvetlenül a vetés előtt pedig megboronálni és meghengerezni, mert a mák finoman porhanyó maggyat kedveli.

A vetőmagot tavaszig hagyjuk a mákfejekben s csak a vetés előtt közvetlenül fejtsük ki. Legjobb március havában vagy április elején vetni, mikor még a talaj felső rétegében is elegendő nedvesség van. A korai vetésben kevesebb lesz a féregkár is. Mindazáltal kár a „hóra vetni”, vagy „sárba mázolni”. Kat. holdankint 1—2, legfeljebb 3 kg vetőmagra lesz szükség. A magot okvetlenül keverni kell 5—10 kg jól megzuzott és átrostált közsénsalakkal vagy száraz homokkal. Ha kikéltése előtt vakkapálásban is akarjuk részesíteni, akkor repcemaggal vagy árpával vessük együtt, ez utóbbiak gyorsan kikelve, mutatják a mák sorát. Okvetlenül sorba vessük, mert csak így lehet jól és gyorsan kapálni. Sortávolsága 35—50 cm legyen. Csak sekélyen, legfeljebb 1/2—1 cm-re kell a földbe tenni.

A mákföldet mielőbb és minél többször kell kapálni. Egyezésére akkor érkezett el az idő, mikor 3—4 levele megjelent. Az egyes növények egymástól 15—20 cm távolságra maradjanak meg. Ha kb. 20 cm magasra nőttek a

növények, akkor kissé feltöltögetjük a tövüket. Ezután — ha erősebb gyomok mutatkoznak — azokat ki kell gyomlálni.

Aratására rendszerint augusztusban kerül a sor, mikor a tokok már megfásodtak és a magvak a tokokban zörögnek.

Termése 4—6 métermázsa mag, kivételesen 7—8 métermázsa.

Olajnyerés céljából kétszer sajtolják. Az első (hideg) sajtolásakor világossárga színű, átlátszó, kellemes ízű olajat (táblaolaj) nyernek. A második (meleg) sajtolás után nyert olaj sötétvörös színű, melyet világításra, szappanfőzésre, stb. használnak fel. A sajtolás után visszamaradt pogácsa értékes takarmány.

## A mufflon.

(Képpel.) Ez az állat azért érdekel bennünket közelebbről, mert házi juhajtáink egyes csoportjai ettől származtak.

E vadjuh Szardinia szigetének hegyes vidékén, 30—60 egyedből álló farkokban él. A kosnak magassága 70—75 cm, testsúlya 40—50 kg. Az anya valamivel kisebb. A kos 60—65 cm hosszú, vastag, háromszögletes átmetszetű, harántrovátkált, sarlóidomu szarvakat visel; a nőstény szarvatlan, de végalkotják, télen azonban ezek közé finomabb, ugynevezett pehelyszőrök ékelődnek. A kos színe barnásvörös, a hárton sötétbarna szíjtalpakkal, az arci és hasi részen hamuszürke árnyalattal. Az anya fakóbarna.

Tavasszal elli 1—2 bányát. Óvatoss, féltékeny és ügyesen mozgó állat. Husáért és prémjéért vadásszák.



Mufflon

Fiatalkorban befogva, megszelidül. A házi juh bármely fajtájával feltételül termékeny utódoknak ad életet.

Még Krisztus idejében Déleurópa-ban és a Földközi-tenger szigetein nagy számban élt, míg ma már csak Szardíniában fordul elő a szabad természetben. Vadaskertekben itt-ott gondozzák és tenyésztik, például nálunk Radványban.

## Apró jó tanácsok

**A burgonyakupac besülyedése** jelzi azt, hogy benne rothadás indult meg. Az ilyen burgonyakupac már semmi szín alatt se tehető át s annak azonnali értékesítéséről kell gondoskodnunk. Az ilyen kupacban a rothadó gumók a szomszédos ép és egészséges gumókat is benyálkásítják, a rothadás esirái minden gumót alaposan behálóznak s így, ha őket a legközelebbi válogatva raktározni is el, okvetlenül elpusztulnak a tél folyamán. Épen ezért a nem rothadt és használható gumókat azonnal el kell fogyasztani vagy feltakarmányozni, míg a rothadtakat szeszifőzés útján kell értékesíteni. Így legalább a veszett fejszének a nyele tépül meg s nem pusztul el az is teljesen a tél folyamán.

**A jégvermet** mielőtt jéggel megtöltenék, tisztítsuk ki alaposan, hogy abban rothadó szalma ne maradjon. Ha az idő elég hideg, azaz éjjel-nappal fagy, a veremhez fuvarozott jeget hagyjuk legalább egy-két éjjelen rakáson, hogy a fagy jól megacélozza azt. Ezt követően törjük apróra az elvermelendő jeget s öntözzük meg rétegenként annyi vízzel, hogy a víz a hézagokat teljesen betöltse. Hideg éjjelekre hagyjuk a verem ajtóit nyitva, hogy a jég közé öntött víz a jéggel szilárd, összefüggő tömbbé fagyhasson. A jeget halmozzuk oly magasra a verem nád- vagy szalmafedele alá, hogy a jégfalom még a megülepítés után is a talaj színe fölé emelkedjék. Ha az idő megenyhül, fedjük be a jeget száraz, egészséges szalmával s zárjuk el gondosan a verem ajtaját.

**A galambduc** dísz az udvarnak és a galambok biztonságban érzik benne magukat, de azért mégse megfelelő ől a célirányos galambtenyésztés számára. Az egyes fülkék rendszerint alig két galambnak nyújtanak férőhelyet, pedig minden keltető-cella két fészeknek és két öreg galambnak adjon helyet, különben nem megfelelő. A galambduc fülkét nem lehet tisztogatni, ezért a poloskák ezrei tanýáznak benne s kinozzák különösen a galambfiókákat. A galambduc azonkívül télen hideg, nyáron forró; az északi és nyugati fülkék a szélnek annyira ki vannak téve, hogy ezeket egy pár se foglalja el. Ha valaki galambot akar tenyészteni, készítsen nekik olyan őlat, mint amilyent a tyukok számára készíteni szoktunk. Ide helyezzen keltető-fülkéket. Itt minden fél-évben alapos takarítást végezhet, galambjait figyelheti, párosíthatja, stb. Itt minden pár évente 5—8 pár fiókat fog nevelni, melyek négyhetes korukban értékes pesenyét, vagy a betegnek gyógyszerértékű levest adnak.

## Kivitelünkben januárban első helyen állott az állat, behozatalunkban a papír

A januári külkereskedelmi forgalomról legutóbb közzétett hivatalos adatok szerint a forgalom mérlege 22.3 millió pengő értékű behozatalt és 23.6 millió pengő értékű kivittelt mutat. A kivitel tehát 1.3 millió pengővel haladta meg a behozatalt. Tavaly januárban 4.1 millió pengőnyi deficit mutatkozott.

A kivitelben első helyen áll 29.517 darabban 4.5 millió pengő értékben az állatexport. Ebből 3363 darab 1.1 millió pengő értékben a szarvasmarhára, 17.246 darab 2.9 millió pengőben a sertésre, 1665 darab 0.3 millió pengő értékben a lóra és 7242 darab 0.1 millió pengő értékben a juhra esik. *Baromfi*ből 20.536 mázsát vittünk ki 2.4 millió pengő értékben és *villamosgépekből* 153.995 darabot, továbbá 1213 mázsát kerekén 2 millió pengő értékben. *Heremagvakból* 8576 mázsányi és közel 1 millió pengő értékű, *buzából* 62.148 mázsányi és 0.8 millió pengő értékű, *tengeriből* 89.308 mázsányi és 0.7 millió pengő értékű,

*vasuti kocsiból* 3449 mázsányi és 0.6 millió pengő értékű exportunk volt. A *tojásexport* mennyisége 5110 mázsa, értéke 0.5 millió pengő, a *kikészített bőr* 629 mázsa, értéke 0.5 millió pengő és a *friss vaj* 2874 mázsa, értéke 0.5 millió pengő volt.

A behozatal első tétele az 50.456 mázsányi és 1.5 millió pengő értékű *papír*, majd 13.872 mázsával 1.3 millió pengő értékben a *nyerspamut* és 160.112 mázsával 1.2 millió pengő értékben az *ásványolaj* jön. *Fából* 272.101 mázsa jött be 1.1 millió pengő értékben és *selyemfonalból* 1387 mázsa 1.1 millió pengő értékben. *Nyerskávéből* behoztunk 6815 mázsát egy millió pengő értékben, *szeten* 267.600 mázsát 0.9 millió pengő értékben, *déligyümölcsöt* 23.142 mázsát 0.7 millió pengő értékben, *kátrányfestőanyagokat* 1221 mázsát 0.7 millió pengő értékben és *gépeket*, valamint *készülékeket* 3230 mázsát 0.7 millió pengő értékben.

## Az ingatlanok, élő és holt felszerelés, belsőség értékelése a jövedelem- és vagyonadó kivetésénél

Mult heti számunkban közöltük a jövedelem- és vagyonadó 1933. évi kivetése tárgyában kiadott pénzügyminiszteri rendelet első részét. A rendeletnek a vagyonadó kivetési munkálataira és a vegyes rendelkezésekre vonatkozó pontjait itt adjuk:

### Az ingatlanok értékelése.

Az önkezelésben lévő és állandóan mezőgazdasági használatra rendelt ingatlanoknál a szántóföldek forgalmi értéke gyanánt általában azt az értéket kell számításba venni, melyet az illető ingatlan az 1932. naptári (gazdasági) év utolsó napján tényleg megért. Ha a szántóföldek értékelése a valósággal elért vagy elérhető vételár alapján történik, úgy a rét és nádas értékét általában a hasonló jövedelmet hozó szántókkal azonos értékösszegben kell felvenni, a legelő értékét pedig általában az illető vidéken a szántókra megállapított érték felét, a szőlő értékét a szántókra megállapított értékét, végül a kert értékét a szántókra megállapított értéknek a kétszeresét kell felvenni.

Ha az állandóan mezőgazdasági használatra rendelt önkezelésben lévő ingatlanoknál a szántóföld tényleges forgalmi értéke hitelt érdemlően nem volt megállapítható, úgy a forgalmi értéket általában a kataszteri tiszta jövedelem alapján kell megállapítani és pedig olyképp, hogy a kataszteri

tiszta jövedelem minden koronája után 40, de holdanként legalább 180 pengő; legelőknél pedig 100 pengő vagyonértéket; azoknál az ingatlanoknál, melyeknek holdankénti kataszteri tiszta jövedelme a 10 koronát meghaladja, 10 korona kataszteri tiszta jövedelemig koronánként 40 pengő, 10 koronát meghaladó kataszteri tiszta jövedelem után 15 koronáig minden további korona után 35 pengő; a 15 koronát meghaladó kataszteri tiszta jövedelem után minden további korona után 30 pengő vagyonértéket kell számításba venni. Vagyis, ha valamely ingatlan kataszteri tiszta jövedelme 16 korona, azt 605 pengő értékűnek kell számítani. Ha az ingatlan forgalmi értékének megállapítása a kataszteri tiszta jövedelem alapján történik, akkor minden művelési ágra külön-külön és az illető művelési ág kataszteri tiszta jövedelme alapján kell az értéket megállapítani.

Ezek a becslési szabályok azonban egyáltalában nem tekinthetők oly parancsoló rendelkezéseknek, amelyeket okvetlenül alkalmazni kell, ha az adózó bevallásában foglalt adatok eltérnek azoktól az eredményektől, amelyeket a becslési szabályok alkalmazásával el lehet érni. Ha ilyen eltérés mutatkozik, akkor a pénzügyi hatóság kötelezése — esetleg az adózó meghallgatása után is — ku-

tatni azokat az okokat, amelyek az eltérést okozták s ha az adózó ezeket az okokat hitelt érdemlő módon bizonyítani tudja, a bevallást — esetleg a tárgyalás során kinyomozott adatok figyelembevételével helyesbitve — a kivetés alapjául el kell fogadni. Ennek folytán a miniszter nem emel kifogást az ellen, hogy a pénzügyi hatóságok a becslési kulcstól eltérjenek, hogy az ingatlanok értékét a forgalmi értékhez arányosítva helyesebben állapíthatassák meg. Megengedi továbbá, hogy egész kivételes esetekben a nagyon gyenge és ennek megfelelően igen alacsony kataszteri tisztajövedelemmel bíró földeknél a becsérték 180 pengőnél, legelőknél pedig 100 pengőnél is alacsonyabban állapíthatassék meg.

### Az állatállomány és a gazdasági felszerelés értékelése.

A mezőgazdaság ingó vagyonban fekvő üzemi tőkéje közül az állatállomány értékelése során egy számos állatnak az értéke a helyi viszonyok és az állattenyésztés fejlettsége szerint: 100—240 pengőben állapíthatassék meg; a gazdasági (holt) felszerelésnek értékét pedig a birtok felszerelésének az arányában, a földbirtok értékének 4—8 százalékát kell számításba venni. Ha azonban a helyi viszonyok indokoltá teszik, a miniszter nem emel észrevételt az ellen, hogy a számos állatok értéke 100 pengőnél kisebb összegben, de legalább 80 pengőben állapíthatassék meg. Ilyen esetekben azonban az adózónak a szabályoktól való eltérésére irányuló kérelmét megfelelően bizonyítani kell. Az állatállománynak számos állatokra való átszámításánál a szópós malacokat teljesen figyelmen kívül kell hagyni, a süldőkből pedig korukhoz képest 8—10 darabot kell egy sertésnek számítani.

### A belsőségek értékelése.

A községi belsőségek értékét,  
a) ha az ingatlan az 1932. év folyamán került jelenlegi tulajdonosának birtokába, azt az összeget kell venni, amely az illetékkiszabás alapjául szolgál,

b) ha pedig az épület már az előző évben is a jelenlegi tulajdonos birtokában volt, az 1933. évi házadó kivetés során alapul vett 1932. évi novemberi hasznóérték évi összege szerint.

### A kis földhasznóbérlők kedvezménye.

Azoknál a földhasznóbérlőknél, akiknek a bérlete általában 20 holdat meg nem halad, a bérllet terjedelmében bekövetkezett minden változást a hatóságoknak figyelembe kell venniük és a bérllet terjedelmében bekövetkezett változásnak megfelelően az 1932. évre megállapított adóalapot az egy holdra megállapított jövedelem számításba vételével arányosan helyesbiteniük kell.

# HETI TEREFE

## Erős kézben legyen a gyeplő!

Ennek folytán az említett földhasznosítókörnél a *bérlés terjedelmében beállott változás miatt az adózónak a rögzített adóalap felmondását nem kell kérnie.* Minden olyan esetben azonban, amikor az adóalap újbóli megállapítását az adózó ennek ellenére kéri, avagy a pénzügyi hatóság azt szabályszerűen elrendeli, az adóalap a bevallás alapján újból megállapítandó.

## GAZDATUDÓSÍTÓ

### FALUSZÖVETSÉGI HIREK

A fővárosi sérelmes piaci döntés a *vácsezentlászlói fiókszövetség közgyűlésén.* Február hó 26-án tartotta évi rendes közgyűlését a *vácsezentlászlói fiókszövetség.* A közgyűlés a község háza nagyszobájában zajlott le *Gregor Lajos* esperesplébános elnökelete alatt. A Szövetség központját *Szekeres László dr.* főtitkár képviselte. A közgyűlésen a hivatalos rész letárgyalása után az *isaszegi út kiépítésének* kérdésével is foglalkoztak. Ennek a vidéknek ugyanis óriási érdeke fűződik ahhoz, hogy *Valkótól kezdődően Isaszegig,* ezt a 9 kilométeres utszakaszt kiépítsék, mert így a beljebb fekvő községeknek a vasúthoz, valamint a fővárosba való bejutása könnyebb lenne. A közgyűlés elhatározta, hogy a fiókszövetség megkezdi az utépítésre irányuló akciót a környékbeli helységek bevonásával és ezirányban megkeresi *Vitéz Endre Lászlót* a járás főszolgabíráját, valamint a vármegyét is. A *Gödöllőn* megtartandó világjamboree-vel (cserkész táborozás) kapcsolatban elhatározta a fiókszövetség vezetősége, hogy annak élmezőjébe erőteljesen bekapcsolódik. Körülbelül 20 hold burgonya- és 80 hold dinnyeföld termését ajánlották fel a *Cserkész Szövetség* vezetőségének. A fenti mennyiség leszállítását a helybeli Faluszövetség intézi. A *fővárosi piacerdelettel* kapcsolatban nagy megdöbbenéssel vették tudomásul a főváros közéleti bizottságának legutóbbi döntését, mellyel a *falusi kisembereket teljesen kintlítja a fővárosi nyílt és csarnoki piacokról és az árusítás helyéül a csepeli nagycsarnokot jelöli meg.* Megütőközéssel vették tudomásul azt is, hogy ezt a sérelmes rendeletet a *főváros szociáldemokrata bizottsági tagjai is segítettek érvényre juttatni.* A közgyűlés egyhanguan állást foglalt a főváros intézkedése ellen, majd többek hozzájárulása és *Gregor Lajos* esperesplébános szavaival végetért a gyűlés.

A *valkói fiókszövetség közgyűlése.* A *valkói fiókszövetség* is február hó 26-án tartotta meg évi közgyűlését *Balogh Sándor* elnökelete alatt és élénk érdeklődés mellett. *Szekeres László dr.* főtitkár, központi kiküldött ismertette a pestkörnyéki falvak különleges helyzetét. A közgyűlés határozatilag kimondotta, hogy a központ útján felkéri a földművelésügyi miniszter urat, hasson oda, hogy az *erdészetről mindazon munkálatokat és bérléseket, amelyek ott előfordulnak, elsősorban a helybeliek kapják meg.* *Balogh Sándor* elnök indítványozta azt is, hogy minden akció a Faluszövetségből induljon ki, mert e révén egyszerűen szaporíthatjuk tagjainkat, másrészt a környékbeli községeket is be tudjuk vonni a Szövetség keretébe.

— Na, megint! — csap az asztalra *Kajtor Béni*, hogy csak úgy puffanik.  
— Mi az, Béni? — fordulnak feléje.  
— Hát ez a sok panama! Ugy bujlik elő egyik a másik után, mint a réten a vakondtúrás.

— Abbul van elég, ha másbul hiány mutatkozik is — állapítja meg *Szilvás Tóni.*

*Bakos Dezső* bosszusan legyint:

— Nem tudja, kibem bizhatik már az ember! — mondja villogó szemmel *Lovász István.*

*Verpeléti gazduram* is csak csóválja a fejét és lassan dörmögi maga elé:  
— Sok a szörös kéz, amelyiken el-sikkad a vérből izzadott garas...

— No, no! — bólogatnak a fejek.

— A szörös kéznek pedig csak egy orvossága van, az erős kéz, más semmi.

— Az bizony!

— Én pedig úgy látom — folytatja *Verpeléti gazda* — hogy az már működik is. Mert nem egészen úgy való a dolog, ahogy a *Lovász Pista* véli, hogy már azt se tudja az ember, kibem bizhatik. Igen szomorú dolog volna, ha azt állapíthatnók meg, hogy a közéletben tisztességes ember alig akad. Akkor ez az ország nem érdemelne meg, hogy a nap rá süssön, de az emberek sem, akik azt eltürik. Mert a panama, bármilyen sűrűn bukkanik is föl, mégis csak kivétel s nem a magyar élet rendes menete.

— De ne legyen! Szüntessék meg!

— vág közbe *Lovász István.*

— Én is ammondó vagyok, *Pista* öcsém, és ebben egyetértünk. Mert erős példamutatás kell ide, nem cirógatás. Kés, amely kivágja és eltávolítja a kelevényt, nem kuruzsló kéz, amely elkeni. Aki csalt, sikkasztott, közpénzhez nyult, az semmiféle kíméletet nem érdemel. Azt nem védheti a multja, akármilyen magas polcra vergődött is és nem takarhatja el a származása, ha biborba göngyölik is.

— De nem ám! — csap ismét az asztalra *Kajtor Béni.*

*Verpeléti gazda* emelt hangon folytatja:

— A tisztességnek csak egy köpenye van: a becsület! Aki ezt levetette és eldobta magától, azt semmiféle szánalomkendővel és érdeksállal nem lehet abba visszaoltózni, mert csak azokhoz lehet hasonló, akik takargatni szeretnék, nem a becsületes emberekhez, akiknek a szándéka is, keze is tiszta.

— Ugy igaz! — hangzik köröskörül.

— Sok szó esik mostanában világszerte az erős kézről. Van is oka, miért. Sürgetik mindenhol és minden oldalról. Mi is várjuk, hogy rendet teremtsen. Hogy a bizalmat megalapozza s a tisztességes munka boldogulásának feltételeit megteremtse.

Ne a körmönfont ravaszság és sötét lelkiismeretlenség boldoguljon, hanem a becsület és jószándék. Ez a rosszul olajozott talpfaügy el lesz intézve annak rendje és módja szerint, ahogy az eddigi vizsgálatokból látom. És ez is a helyes. Aki bünhődött, lakoljon. Megérdemli. De ne bántuk azokat, akik velünk együtt a szomorú magyar kálváriát járták, az élet sok-sok küzdőjét, akik velünk együtt a magyar jobb jövő siratói. És akik éppen olyan megrökönyödéssel figyelnek az ilyen lelketlen jelenségekre, akár mi magunk.

— Nem bántunk mi senkit, csak aki megérdemli! — mondja *Szilvás Tóni.*

— Ez a helyes beszéd — válaszol *Verpeléti gazda* — azt azonban ne kiméljük. De a kormány se, a hatóság se, a bíró se! A szekér akkor halad biztosan, ha a gyeplőt erős kéz fogja. Ha olyan gazda ül a bakon, aki a lovakat is ráncba szedi s az utat is ismeri. De azt is figyeli, amit a kocsin szállít. Ha pedig valaki a kocsisról lopni akar, a markos kocsis onnan vág az ostor boldog felével a feje bubjára, hogy attul koldul. És jól is teszi...

— De ugy is tegyen! — zug a helyeslés.

*Verpeléti gazda* elmosolyodik:

— Látom, hogy megértettetek. A gyanakvás öldöklő szerszám. Erőt a bizalom ad. Az önbizalom és mások megbecsülése. Bizzunk a magyar becsület örök erejében, a nemzet tisztaságában. Akkor a kiütések elmúlnak s a férgek elpusztulnak. Hitvány kivételek, amikhez az egészséges testnek semmi köze...

JÁNOS GAZDA.

### Erőteljes állásfoglalás a főváros új árusítási rendje ellen.

Az *Országos Mezőgazdasági Kamara* szóváltette, hogy *Budapest Székesfőváros Közéleti Bizottsága* legutóbbi rendeletet fogadott el, amelynek értelmében a vidéki mezőgazdasági termelők a budapesti vásárokon és élelmiszerpiacokon úgy a nagyban, mint a kicsinyben árusításból kizáratnak és arra szoríttatnak, hogy áruikat egyedül és kizárólag az új nagy élelmiszerpiacra hozhatják forgalomba. Minthogy ez a rendelkezés homlokegyenest ellenkezik azzal a megállapodással, amelyet a különböző gazdaérdekképviseletek kiküldöttjei az árusítás rendjére a főváros vezetőségével létesíteni kívántak, s minthogy ez a rendelkezés úgy a termelés, mint a fogyasztás érdekeit legsúlyosabban érinti, de azonkívül a gazdaközönséget ősi gyakorlattal szerzett árusítási jogaitól fosztja meg, a *Kamara* a szóbanforgó rendelet életbeléptetésének megakadályozása céljából a szövetségnek mutatózó lépéseket a legsürgősebben illetékes helyen megteszi.

H I R E K

TAVASSZAL JÖTTEM

Tavasszal jöttem  
A rózsá fakadt.  
Ott a kis kertünkben  
Hol sok virág kacag.  
Öreg hársak alatt.

Tavasszal jöttem  
S most télben járok.  
Nem nyílnak számomra  
Illatos virágok.  
Csupán jégvirágok.

Szép tavasz hol vagy?  
Hol vagy madárdal?  
Mi van a kis kerttel?  
Mi van a rózsával?  
Hársak illatával?

Elszállt a madár,  
Hervadt a rózsá.  
Kézem már reszketős,  
Két szemem kárhozó.  
Tegyetek a sírba  
...Egypár fonyadt rózsát  
Dobjátok a sírba.

Irtá: NAGY LAJOS (Pécel.)

A Kormányzó zászlója a kanadai magyaroknak. Kanadában is száz-  
ezernyi legjava magyar szántogat, ve-  
teget, aratgat ma már. Sok ezrével  
szaporítják a régi telepeseket újabban  
a megszállott területekről kiülődött  
földmives-magyarok. Az egyik kana-  
dai magyar telepnek, a windsori ma-  
gyar evangélikusoknak a papja, Papp  
János evangélikus lelkész egy magyar  
nemzeti zászlót kérvényezett a főmél-  
tóságu Horthy Miklós Kormányzónk-  
tól kis egyháza részére. Mint a „Ka-  
naai Magyar Ujság” írja, Kormány-  
zónk méltányolta az elszakadt magyar  
testvérek kérését és egy gyönyörű,  
nehéz, fehérselyem zászlót ajándéko-  
zott a windsori kis magyar gyüleke-  
zetnek. A művészi kivitelű lobogó  
egyik oldalára a magyar címert hi-  
mezték, a másik oldalon aranyszövésű  
betűkkel: „Hiszek Magyarországot Fel-  
támadásában!” jelmondat ragyog. A  
gyönyörű ajándékzászlóhoz még egy  
zöldszelvény zászlószalag is tartozik:  
„Mindent a Hazáért!” felirással. Az  
Uj-haza iránt is hálás, hűséges win-  
dsori magyaroknak van egy kanadai  
angol zászlójuk is, s most ezt is az  
Ó-hazából érkezett nemzeti lobogóval  
együtt fogják felszentelni. Annál szív-  
bemerkőbb ez, mert amíg az angol  
király világbirodalmában a magyar  
zászlót ennyire megbecsülik, idehaza  
az elrabolt Erdélyben, Kelet-, Észak-,  
Dél- és Nyugat-Magyarországon, a  
magyarok ezereztendő földjein min-  
denütt tilos a magyar lobogó és nem-  
zeti szín! Azt pusztítják. Hordozóit,  
viselőit pedig börtönözik és gyilkol-  
ják!



Balogh Károly.

a „Huncut a lány” színmű szerzője.

A törökszentmiklósi műkedvelők sikere.  
A Törökszentmiklósi Bartaszi Ifjúsági  
Egyesület, a várostól mintegy hat kilomé-  
ternyire fekvő sűrűerdős állami elemi is-  
kolában, február hó 12-én nagyszerűen  
sikerült műkedvelő előadást rendezett. A  
kittünő színészgárda két egyfelvonásos da-  
rabot adott elő. Az egyiket boldogemlékü  
Somlay Károly írta: A saba címmel, a  
másik vidám színmű címe: Huncut a  
lány, írta, betanította és rendezte az egye-  
sület egyik vezetője: Balogh Károly, aki  
már három esztendője rendez az egyesü-  
let műkedvelő előadásait teljes hozzáér-  
tással és példás odaadással. Az előadás  
értékét nagyban emelte az a körülmény  
is, hogy a szereplő ifjak és lányok az  
iskola körül messzefekvő tanyákról jár-  
tak be próbákra esténként sárban, hóban  
és fagyban, de mindez nem csökkentette  
lelkes buzgalmaikat és példás szorgalma-  
ikat. A két darab szereplői: Csógor Mar-  
gitta, Mészáros Ilonka és Pusztai Erzsike,  
Pozderka Béla, Szécsi Imre, Kiss Mihály,  
Stimmer Ferenc, ifj. K. Kovács István és  
Szécsi Péter, aki a sugó szerepét töltötte  
be, valamennyien rátermettségéről, fejlett  
készségről tettek tanubizonyosságot és mélt-  
án kiérdemelték a közönség hálás elis-  
merését és tapsait.

Az autó gyorsasági világrekordja: 440  
kilométer óránként. Nagyszerű gyorsasági  
világrekordot állított fel az elmúlt héten  
a floridai strand (Amerika) homokfővé-  
nyén Sir Malcolm Campbell, a világhírű  
angol autóversenyző. A: új világrekord  
449 kilométer óránként, 31 kilométerrel  
több, mint volt az eddigi világrekord.

Ha majd Ön is rájön, mit tud az  
„Igmándi”,  
Alkalmadtán csak azt fogja  
használni!

Kitüntetés életmentésért. A Kormá-  
nyzó Ur a miniszterelnök előter-  
jesztésére Sztachó-Pekáry Károly hu-  
gyagi lakosnak önfeláldozó és bátor  
magatartással végbevitt életmentésért  
a magyar bronz érdeméremet adomá-  
nyozta.

Száz szükséglakást béreltek a fő-  
városi hajléktalanoknak. A székes-  
fővárosi törvényhatósági tanács fel-  
hatalmazást adott a polgármesternek  
arra, hogy a kilakoltatott inségesek  
elhelyezésére magánépületekben ötszáz  
szükséglakást bérelhessen. Ezideig  
száz ilyen szükséglakást béreltek ki  
és a leginkább rászorult hajléktalanok  
március 1-én elfoglalták új ottho-  
nukat.

Három millió pengő örökség vár a esa-  
vargókra. Egész vagyonát jótékony célra  
hagyta egy gazdag 72 éves angol özvegy-  
asszony, Mrs. Amelia Goode, aki most  
halt meg. A végrendelet 150.000 font (kö-  
rülbelül 3 millió pengő) vagyonról intéz-  
kedik. A vagyon tulnyomó részét csavar-  
gók és rándorok támogatására, valamint  
folyami mentőcsónak-osztagok szerze-  
sére hagyta a külön asszony.

Oroszországból szöködnék a ro-  
mánok. Az utóbbi időben újból tö-  
megesen szöknek át Oroszországból  
az ottlakó román nemzetiségű embe-  
rek a befagyott Dnyeszter jegén át  
Besszarábiába. Legutóbb egy öt főből  
álló család kísérelte meg az átszö-  
kést Navlavcea besszarábiai község  
mellett. A román határőrök meg-  
állásra szólították fel a csoportot,  
de annak tagjai a szélben nem hal-  
lották a felszólítást és továbbhalad-  
tak a román partok felé. A román ha-  
tárőrök erre tűz alá vették a csoport-  
ot s Grecsun Dumitru, a menekülő  
család fejét, a golyók a lábán, felesé-  
gét a kezén sebesítették meg, az egyik  
tizéves gyermeket megölték, a másik  
két gyermek pedig könnyebb sérülést  
szerezett.

Menetrendváltozások a MÁV vonalain.  
Az államvasutak igazgatósága közli, hogy  
vonalaiban az alábbi menetrendváltozások  
léptek életbe: március elsejétől Veszprém  
külső pályaudvar Szombathely között az  
1817. és 1818. számú motorvonatok Cell-  
dömölk—Zalaegerszeg között, a 7420. és  
7421. számú simautóbuszvonatok, valamint  
Rákospalota—Ujpest—Vác között a 4442.  
számú motorvonat újból forgalomba he-  
lyeztetik. Március 15-től kezdve pedig  
némi módosul a Keszthely és Szombath-  
hely közötti 7511—1338. Vasvár és Cell-  
dömölk közötti 1328. Csömödér-Páka és  
Zalaegerszeg közötti a 7446., valamint  
Zalaegerszeg és Ujk közti 7438. számú  
vonatok menetrendje. Fentiekre vonatkozó  
részletes adatokat az állomásokon kifüg-  
gesztett menetrendek tartalmaznak.

Az Adóügyi Kiskaté 1933. év-  
folyama Szepesy Mihály dr. össze-  
állításában megjelent. A szerző az ös-  
szes közszolgáltatásokat (adók, pó-  
tadók, járulékos adók, kamarai illeté-  
kek, adótörlesztési, felmondási, végrehaj-  
tási eljárások, vámk stb.) betűrend-  
ben, igen áttekinthetően, kitünő gya-  
korlati érzékkel csoportosította. A  
zsebkönyv alaku könyv a szükséges  
beadványok, fellebbezések és pana-  
szok elkészítéséhez mintákat is tartal-  
maz. Ára 1 pengő 50 fillér. Megren-  
delhető a pénz és 20 filléres portókölt-  
ség előzetes beküldése mellett kiadó-  
hivatalunkban (V., Báthory-utca 24.)

Öt diákot tartóztattak le az oláhok irredenta összeesküvés miatt. A megszállott területen levő szatmári felsőkereskedelmi iskola öt diákját, akik közül a legkisebb még nincsen 16 éves, a rendőrség letartóztatta „irredenta összeesküvés” címén. A rendőrség szerint a letartóztatott tanulók *Trianoi halállégió* című összeesküvő szervezete akartak létesíteni, melynek célja a trianoni határok megváltoztatása lett volna. Valamennyien *előkelő szülők gyermekei*. A városban a gyerekek letartóztatása nagy megröszérlést keltett, minthogy nyilvánvalóan valami gyerekes akcióról volt szó.

**Feleségét hétszer, saját magát háromszor vágta fejbe baltával.** Február hó 27-én *Pesterzsébeten*, a Horthy Miklós-ut 7. számú házban véres családi dráma játszódott le. Szabó György napszámos összeszevesztett a feleségével. A házaspár összeszevesztéséből csakhamar verekedés lett. Szabó György baltát ragadott és az asszonyt többször fejbevágta, amikor felesége eszméletlenül összeszevesztett, saját magát vágta fejbe a baltával. A mentők megállapították, hogy Szabó György hétszer vágta fejbe baltával a feleségét. A férfin három, baltától eredő sérülést talált az orvos. Mindkettőjüket kórházban ápolják.

**Vay Kázmért a Kuria egy évi fogházbüntetésre ítélte.** Vay Kázmér volt belügyminiszeri tanácsos ismeretes megvesztegetési perében a Kuria február hó 24-én hozta meg jögerős ítéletét. A legfelsőbb bíróság Vay Kázmért egy évi fogházbüntetésre, *Klauschek* Rezső népjóléti miniszeri osztálytanácsost nyolc hónapi fogházbüntetésre ítélte, *Halasy Géza* műépítést és *Littke Kázmér* vállalkozót pedig a vád alól felmentette.

**Egy anya agyonszurta leányát és saját magát.** *Tatán* a község egyik házában az elmúlt héten a kora reggeli órákban, vérbefagyva találták özvegy *Nagy Sándorné* negyvenkilenc éves asszonyt, valamint huszonkét éves *Erzsébet* nevű leányát. Mindkettő testén kézzurásokból eredő hatalmas sebek voltak. Az eszt fel-felédzősekor a leány már halott volt, az asszonyban még volt élet, de a gyors orvosi beavatkozás ellenére sem lehetett életet megmenteni. A esendőrségi nyomozás azonban megállapította, hogy Nagy Sándornét többször fogták el örfjögései rohamok és most is ilyen rohamában kapta fel a konyhakést és szurkálta össze leányát, majd saját magát.

**Dobra került az első magyar miniszterelnök ősi kastélya.** *Üszögpusztán*, *Batthány* Lajosnak, az első magyar felelős miniszterelnöknek ősi kastélyában megjelentek az elmúlt héten az árverezők, hogy a kastély jelenlegi tulajdonosának, *Grosz* Miklósnak tartozásai fejében *elárverezésk* a 29 szobás kastély összes ingóságait. A birtokot 60 évvel ezelőtt vásárolta meg *Grosz* Miksa. Unokájának, a 25 éves *Grosz* Miklósnak 100.000 pengő tartozása miatt került *dobra* a történelmi nevezetességű kastély berendezése. Az 1800 holdas birtokot közel egymillió pengő adósság terheli.

## HUSVÉTRE

elsőrangú hangszert vásároljon a hírneves  **Reményi Mihály** hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60. Kérje 51 sz. díjmentes árjegyzékemet

## T R É F Á K

### Legyenek sok gondjaid

A fiatal Kohn nagy utra készült és mielőtt elutazott volna, elment a rabbihoz, hogy áldja meg őt. A rabbi a fejére tette a kezét és így szólt:

— Legyenek sok gondjaid.

— De rabbi?

— Na igen, légy egészséges. Mert látod, az egészséges embernek sok gondja van, míg a beteg embernek csak egy gondja van, hogy egészséges legyen.

### A fekete

— Képzeld, papa, milyen álmom volt az éjjel. Azt álmodtam, hogy bementem egy előkelő étterembe, rendeltem egy nagyszerű vacsorát és már a tészánál tartottam, mikor rémülten vettem észre, hogy nincs nálam pénz.

— Na és mit csináltál erre?

— Felébredtem.

— Te ostoba — korholja az apa — nem tudtal magadnak legalább egy feketét is rendelni, mielőbb felébredtél.

### A „gazdag” koldus

— Aztán mondja csak jó ember, össze tud maga annyit koldulni, hogy abból megél?

— Dehogyan is, nagyságám, akárhányszor előfordul, hogy kénytelen vagyok hozzányulni a saját tőkéhez.

### Kell ez nagysádnak?

Egy rendőr éppen akkor megy keresztül a budapesti Ferenc József-hídon, amikor egy elegáns asszony felkapaszkodik a hid korlátjára és be akar ugrani a Dunába. Lélekszakadva odarohan hozzá és azt mondja neki:

— Nézzé, kedves nagyság, ha most itt beleugrik a vízbe, náthát kap. Nekem maga után kell ugornom, hogy kihúzzam és közben én is náthát kapok. Aztán itt nagy csődület támad, becitálják a rendőrségre és még egy csomó kellemetlensége lesz. Kell ez nagysádnak? Inkább menjen haza és otthon szépen nyugodtan akassza fel magát.

## TANÁCSADÓ

**Kérdés:** Kaphatunk-e hordóútszámító táblázatot? (Keresztény fogv. szöve., Hővel.) — **Felelet:** Szíveskedjenek megírni, hogy mi célból óhajtják a táblázatot? Mit akarnak mire átszámítani? Ilyen címen ugyanis pénze gazdagsági táblázatot nem ismerünk.

**Kérdés:** 1. Kaphatunk-e gyümölcsfeldolgozástól és szőlőkezeléstől szóló könyveket? 2. Szőlőt akarok telepíteni, de a földem mellett akácok vannak. Jöhetnek-e a tulajdonosokkal az akácjékat kirtatni? 3. Hol lehetne legolcsóbban szőlőtápanyokat vásárolni? 4. Lehet-e tavasszal gyümölcsfát ültetni? 5. Hol kaphatok legolcsóbban faecmetéket? (V. J.)

— **Felelet:** 1. Könyvosztályunknál megszereshető mindenféle szakkönyv. Legjobb a maguk szakmájában: *Mahács* Máttyás: „Gyümölcstermesztés”, ára 7 pengő. *Pettenkoffer Sándor*: „Szőlőművelés”, ára 10 pengő. *Pettenkoffer Sándor*: „A bor, annak készítése és kezelése”, ára 8.40 pengő. 2. Csak arra lehet kötelezni, hogy az átnyúló ágakat vágja le. 3. A földművelésügyi minisztérium növényvédelmi és forgalmi irodájánál. 4. Lehet ültetni. 5. A földművelésügyi minisztérium növényvédelmi és forgalmi irodájánál (Budapest, Kossuth Lajos-út 11.).

**Kérdés:** Tavaly és az idén is kis csirkémek egyharmad része elhullott. Mit etessenek, vagy mit csináljak és a nagy hasmenésnek mivel tudnám elejét venni, mivel ebben a betegségben szenvednek? (K. S.) — **Felelet:** Csirkéi fehér hasmenésben pusztulnak el. Oka az, hogy tyukjai fertőzve vannak a betegség baktériumával, melyek a tyuktojásban is betelepődnek. Ezért a kis csirke, mikor a tojásból kibúvik, gyógyíthatatlan beteg. Nincs más hátra mint a fertőzött tyukok elpusztítása és helyettük idegen helyről egészségesek beszerzése. Hogy a tyuk egészséges-e, vagy a betegség baktériumával fertőzve van-e, azt állatorvosok a vér vizsgálataival állapítják meg.

**Kérdés:** 18 éves vagyok, négy középiskolát végeztem, szeretnék bejutni az állami méntelepre, hova forduljak? (Falu-szövetségi tag, Bakonyszentján.) — **Felelet:** Adja be kérvényét a következő címre: M. Kir. Állami Ménesbirtok igazgatósága, Mezőhegyes.

**Kérdés:** Kérvényt adtam be a földművelésügyi minisztériumba, melyben ingyenes szőlővesztést kértem, de még választ nem kaptam, mit csináljak? (B. I.) — **Felelet:** A földművelésügyi minisztériumtól nyert értesülésünk szerint a direkt-termő szőlőoltványok kérvényeit március végétől—április végéig intézik el, azokat a kérvényeket pedig, amelyekben amerikai szimavesszőt kértek, pár héttel hamarabb. Igen sok kérvény érkeztet be, ezért tart azok elintézése hosszabb ideig. Tessék türelemmel várni, az Önre is sor fog kerülni.

**Kérdés:** 1. Hol van a Nemzeti Radikális Párt hivatalos helyisége és az oda intézendő levelet hogyan kell címezni? 2. Országgyűlési képviselőt jel lehet-e kérni arra, hogy bizonyos ügyben a bíróságnál járjon el, vagy pártfogoljon állásbetöltésnél? 3. Szeretnék külföldi államokat ismertető idegenforgalmi tájékoztatót kapni, hova forduljak érte? (G. R.) — **Felelet:** 1. A levelet címezze a következőképpen: Nemzeti Radikális Párt, Budapest, VIII., Baross-ut. 47. sz. 2. Ha az illető ország-

gyűlési képviselő történetesen ügyvéd is, akkor ilyen minőségben vállalhatja az Ön ügyeinek bírósági képviseletét is. Álláskérését, ha ismeri Önt a képviselő, akkor támogathatja, de természetesen ez kizárólag tőle függ. 3. Forduljon az IBUSZ igazgatóságához, címe: Budapest, V., Kádár-utca 4. sz.

**Kérdés:** 1. Legelőm fásításához szükséges faecsemeteket hol szerezhetnék be és hogyan kell azokat elültetni? 2. Gyümölcse védekezőszerekéről és azok használatáról, hol kaphatok felvilágosítást? 3. Az „Adózók Lapja”-ból kaphatok-e mutatóványzatot? 4. A budapesti főposta igazgatója pontos címét közölhetik-e velem? (B. P.) — **Felelet:** 1. Forduljon a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatóságához (Kecskemét), ahol az összes szükséges felvilágosítást megkapja. 2. Küldtünk tájékoztatót, tessék azt gondosan átvitani. 3. A mutatóványzatot elküldtük. 4. A budapesti 4. számú postahivatal igazgatója: Lengyel Rezső postahivatali igazgató; lakása: Budapest, VI., Váci-ut 17.

**Kérdés:** 1. Két éve beadtam a közigazgatási bírósághoz egy kérvényt, még nem intézték el; mit tegyek? 2. Házörzö kutyám után mennyi kutyadóit kell fizetni? 3. Ártalmas-e a szódabikarbóna? 4. Hol kaphatok olomzárólt lucernavetőmagot? (5468. előfizető.) — **Felelet:** 1. Tessék levélben meg sürgetni a bíróságnál ügye elintézését. 2. Az ebadót házörzö és pásztorkutyák után 1—2 pengőig lehet kivetni. Az egyes törvényhatóságok (vármegyék) az adó nagyságát szabályrendeletben állapítják meg, ezeket mi nem ismerjük. 3. Nem írta meg, hogy milyen célra akarja használni. Általában kis mennyiségben, mint orvosság, az emésztést elősegítésére nem ártalmas, sőt adott esetben hasznos. 4. Forduljon, lapunkra való hivatkozással, a Mauthner magkeskedelmi részvényársasághoz, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 33. A szövegforgó könyveket érdemes megvásárolni.

**Különféle kiváló fajta körte-, különféle igen jó fajta szilva- és kiültetésre alkalmas eperfacsemeték** olesón, bármilyen mennyiségben kaphatók kitermelés alatt álló faiskolából. Viszont-eladónak nagy érdekezném. Érdeklődők forduljanak a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarához, Kecskemétre.

**Kérdés:** Édesapámat, aki uradalmi bognár volt, az uradalom kerülője 1931 december 6-án agyonlőtte. Édesanyám öt árvával maradt özvegyen és a legnagyobb nélkülözések között élünk. Az uradalom támogatást nem ad. Édesapám az Országos Gazdasági Cselédpénztárnál volt biztosítva. Kérem, tessék velem közölni, hogy az uradalom, vagy az említett pénztár köteles-e segélyt adni? (R. J.) — **Felelet:** Nem közölte velünk azt, hogy atyját milyen körülmények között lötte agyon a kerülő. Ha atyja is hibás volt, akkor sem az uradalom, sem a pénztár segélyt nem köteles adni. Ha azonban apja hibáján kívül történt a végzetes eset, úgy — ha tényleg biztosítva volt — a segélypénztár utal ki egyszermindenkorra segélyként az özvegynek 320 pengőt, a 14 éven aluli családtagok után 120—120 pengőt. Ha nem volt biztosítva, akkor az uradalom köteles segélyt nyújtani és erre, amennyi-

ben önként nem teszi, per utján is kötelezhető. Megállapítottuk, hogy a haláleset az Országos Gazdasági Cselédpénztárnál annakidején nem lett bejelentve. Tessék tehát az illetékes községi előjárásánál a bejelentést utólag megtenni, amely azt hivatalból továbbítja a segélypénztárnak. Ismétlünk azonban, hogy csak abban az esetben jár segély, ha édesapja a haláleset előidézésében nem volt hibás.

**Kérdés:** Kaphatok-e gyümölcsfajkezelési utmutatót? (D. I., Sz. I., N. B. és R. M.) — **Felelet:** Mindnyájuknak elküldtük.

**Kérdés:** 1. Hatósági husvizsgáló vagyok, kaphatok-e engedélyt szatőcsüzet nyitására, vagy a feleségem megkaphatja-e? 2. Korai rózsaburgonyavetőmagot hol szerezhetnék be? 3. A feleségem kaphat-e kifőzésre engedélyt? (G. A.) — **Felelet:** 1. Kereskedők, korcsmárosok, mézszárosok, hentesek, maharakereskedők husvizsgálók nem lehetnek, ennél fogva a husvizsgáló sem üzhet ilyen foglalkozásokat. 2. Forduljon a Burgonyatermelési Hivatalhoz, címe: Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11, sz. 3. Igen.

**Kérdés:** Hol kapható Róheim Géza: „A csurunga népe” című könyve és mi az ára? (K. S. J.) — **Felelet:** A könyv ára P 6.80, kapható kiadóhivatalunkban a pénz előzetes beküldése mellett.

**Kérdés:** 1. 7000 négyzetöl földemet bérbe adtam 10 mm. búzáért, kell-e utána jövedelemadót fizetnem? 2. Gazdasági szakiskolát végeztem, van-e jogom tejjűtéssel foglalkozni? (H. A.) — **Felelet:**

1. A jövedelemadót összes jövedelmei után kell fizetni, levonva belőle a ténylegesen kifizetett köztartozásokat. 1000 pengő jövedelmen alul nem kell fizetni adót, mert az mentes alóla. Amennyiben az Ön összes jövedelme ezt a minimumot meghaladja, úgy köteles jövedelemadót is fizetni. 2. Aki tejjűtéssel akar foglalkozni, annak iparigazolványt kell váltani, ezt azonban csak azoknak adják meg, akik elvégezték a csermajori tejpari szaktanfolyamot, mely 10 napig tart. Tessék kérvényt benyújtani a következő címre: Tejpari Szakiskola, Csermajor, u. p. Vitnyéd, Sopron vármegye, a kérvényhez mellékelje a keresztlevelet. Az igazgatóság azután értesíteni fogja Önt, hogy mikor vonuljon be a tanfolyamra.

**Kérdés:** 12 magyar hold föld és 2 magyar hold beltelkes lakóház és udvar után 286 pengő adót vetettek ki. Lehet-e ezt lementesélni? (Ficzér Károly.) — **Felelet:** Így nem tudjuk ellenőrizni, hogy tényleg megfelelő-e az adó. Ha azonban közli, hogy mekkora a kataszteri tiszta jövedelem és mennyi a ház bére, illetve hasznosértéke, úgy hozzávetőleg tudunk tanácsal szolgálni. A földadó ugyanis a kataszteri tiszta jövedelem 20%-a, amely után természetesen még járulékokat is vet ki az adóhatóság. A házadó viszont a bérjövetelem, illetve a megbecsült hasznosérték 10%-a, amelyhez szintén a községi pótdadó és egyéb járulékok jönnek.

**Kérdés:** Az 1932. évről fennmaradt 1000 pengő adóhátralékom, amit 12%-os késedelmi kamatokkal együtt ingatlanomra betábláztak. Folyó évi február hó elején tartozásomra nem 112 P-t, hanem 122 P-t fizetettek be. Jogos volt-e ez a lefizetés? (Vad Lajos, Turker.) — **Felelet:** A tartozás összegét az iratok, illetve a számviteli osztály számadása nélkül nem tudjuk pontosan megadni, azonban enélkül is felhívjuk figyelmét arra, hogy a betáblázással egyidejűleg behajtási illeték

is merült fel s így a kamatokon kívül ezt is számításba kell vennie. A 122 pengő azonban, ismétlünk, az adott tényállás szerint, valóban soknak tűnik.

**Kérdés:** 1. Végrehajthatom-e, illetőleg elárvereztettem az adósomat? 2. Fiam egy adósnak csak butora van, lehet-e mégis a követelést rajta behajtani? (Pettner János, Gyula.) — **Felelet:** Minthogy közlése szerint kamatfizetési kötelezettségének Önnel szemben már évek óta eleget nem tett adósa, tehát a moratórium rendelet sem akadályozza meg Önt az árverés lefolytatásában. Mindenesetre azonban tanácsos megnézni a telekkönyvet, hogy az Ön előtt bekebelezett hitelezők nem merítik-e ki az egész vagyon értékét, mert ez esetben a költségek csak Önt terhelnék s követelésére mégsem kapna semmit. 2. Csak a legszükségesebb butorok mentesek a végrehajtás alól, míg az egyéb butorok szabadon lefoglalhatók és elárverezhetők.

**Felföldi József esongrádi** (Kétágu-utca 3.) olvasóink hozzánk intézett levelében azíránt érdeklődött, hogy hol szerezhetne be tavaszbuza-vetőmagot? Tekintettel arra, hogy az általunk megkeresett fővárosi cégeknek ilyen vetőmag nem áll rendelkezésre, kérjük igen tisztelt olvasóinkat, hogy — ha van tavaszbuza-ük eladásra — forduljanak közvetlenül a fentközölt címre.

**Kérdés:** A haszonélvezet milyen arányban illeti meg az özvegyet, ha az örök-hagyóknak egy lemenő örököse van? (Egy olvasó tag.) — **Felelet:** A magyar jog szerint az özvegyet elhunyt férje egész hagyatékán és pedig úgy az ingókon, mint az ingatlanokon életfogytig tartó haszonélvezeti jog illeti meg. Ez a haszonélvezet korlátlan, egy esetben azonban, ha a lemenő örökös keresetképtelen, vagy egyébként neveléséhez, iskoláztatásához elegendő anyagi eszközök nem állanak rendelkezésére, úgy ez a haszonélvezet korlátozható addig a mértékig, amíg az özvegy biztos megélhetését nem sérti.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Gy. K. S., Makád. Mi elküldöttük, mástutt kallódt el; pótoluk. — G. R., Jászberény. A lapot megindítottuk az ön címére naptárral együtt; a kért nyomtatványokat nem küldhetjük meg Önnek addig, amíg előfizetési díja be nem érkezett. Miért levelez Ön ezen a néven, mi Önt más néven ismerjük. Kérdéseire a „Tanácsadó”-ban keresse a választ. — B. E., Makó. Rejtvényeiből közlünk. Sajnálattunkra, sertésstenyésztési utmutató nem áll rendelkezésünkre. — K. J., Kistelek. Őszintén sajnáljuk, hogy forrállag tökéletlenek és fogyatékosak. Az első versszakok még jók, a többiek gyengék. — V. J., Felsőmocsolád. Az első jó; közölni fogjuk. — B. F., Hévízgyörk. A lapot, a naptárakkal együtt, megindítottuk címére. Ajándéktárgyakat a pályázaton díjat nyert előfizetőink és a rejtvénymegfejtők kapnak. Tessék legujabb pályázatunkon résztvenni és ha munkája jó lesz, jutalmat főg kapni. Hálásan köszönjük ígérését, melyet lapunk terjesztése érdekében tett. — T. M., Felsőszentiván. Kérését teljesítettük.

# A VILÁGGYUJTÓ

REGÉNY ★ ANGOLBÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ (13)

VI.

## Az éjjeli ünnep.

A detektív autója megállt. Borra-  
valót adott a sofförnek, mely  
mélto volt egy milliomoshoz.

Megállt és gondolkozott.

A „Milliomosok Clubja“ kívülről  
jelentéktelen kis házacská volt.  
Semmi nem tette feltünőbbé a  
többi szürke házak között, csak az  
az erős világítás, mely a sárga se-  
lyemfüggönyök mögül kiszűrődött.

A detektív gondolkodott, hogyan  
juthatna be legkönnyebben. Mint  
rendőr, természetesen minden to-  
vábbi nélkül követelhetne volna a  
bebozsátást. Csak attól félt,  
hogy az udvari bál vendégei, kik-  
nek egyik része biztosan itt mulat,  
felismernék! Tehát áruhát kell  
szereznie.

Egy jó eszméje támadt. Eszébe  
jutott, hogy a szolgaszemélyzet  
fehér parókát, piros frakkot hord,  
arcát pedig bepuderezi. Itt van te-  
hát az alkalom, hogy áruhához  
jusson.

Csengetett és mikor a portás  
ajtót nyitott, felmutatta rendőr-  
ségi jelvényét és kérte, hogy vezes-  
sék a gazdához.

Pavlovsky ur, a gazda, elébe  
jött. Párnás, gyűrűkkel teli kezeit  
dörzsölgette. Pufók arca hamu-  
szürke volt.

— Ah! Cardon ur! — mondotta  
— Isten hozta. Régen nem volt  
már szerencsém. Remélhetőleg  
csak szórakozni jön és nem hiva-  
talanosan. Szabad lesz meghivnom  
egy kis szerény vacsorára? Bizto-  
síthatom, a kaviár egészen friss.  
És ha nem veszi rossz néven, sze-  
retnék egy kis ajándékot átadni  
önnek a menyasszonya vagy ba-  
rátnője részére.

— Sajnálom, Pavlovsky ur! —  
válaszolta a detektív — nincsen  
menyasszonyom, sem barátnőm  
és így nem fogadhatom el az aján-  
dékát. De szeretnék valóban egy  
kicsit mulatni.

— Akkor nézze meg a kabarén-  
kat. Hat elragadóan bájos, fiatal  
hölgy szerepel a műsoron, akiken  
alig van valami fátyol. Ha látom  
őket, közel vagyok hozzá, hogy  
visszatérjen messze tünt ifjusá-  
gom . . .

— Meg fogom nézni őket, de  
előbb egy kis tréfát szeretnék csi-  
nálani. Fogadjon fel engem ma  
estére főpincérnek.

— Hogyan? . . . Talán nem jól  
értettem?

— De igen. Tudhatja, hogy nem  
ok nélkül akarok áruhába öltözni!

— Nem tudok semmit se meg-  
tagadni a barátaimtól. Tehát ren-  
den van, legyen az akarata szerint.  
De engedje meg, hogy eljárásának  
indító oka után tudakozódjam. Re-  
mélem, hogy a helyiségre nem  
hárul semmi kellemetlenség . . .

— Részemről nem. De az ok-  
ról . . . arról legjobb akaratom mel-  
lett sem beszélhetek!

— Értem már! Ön azért van itt,  
mert ma este eljön a trónörökös is!

A detektív legbelül mélységesen  
elcsodálkozott. Jól fegyelmzett  
arcvonásain azonban semmi sem  
látszott.

— A trónörökös nem inkognitó-  
ban lesz itt? — kérdezte.

— De igen, így szokta a talál-  
kánál.

— Akkor tehát nincs helyén,  
hogy a nevét itt kiejtsük.

— Bocsánat — mondta a gazda  
és meghajolt.

— Melyik szeparét foglalta le  
mára az illető ur?

— A 31. számút.

— Rendben van. Most vezessen  
egy szobába, ahol átöltözhetem.

— Kérem, kövessen.

Mosolyogva követte a detektív  
a kövér Pavlovskyt, akitől olyan  
fontos dolgokat tudott meg, amit  
pedig nem is kérdezett.

Nemsokára piros frakkban és  
fehér parókával jelent meg az ét-  
teremben. A csodás pompával be-  
rendezett terem közepén nagy vi-  
rágágy volt, melyből egy szökőkút  
melódikus csobogással illatos vizet  
fecskendezett a nagy márvány-  
medencébe. Az egész terem kert-  
hez hasonlított. Minden asztal a  
palmák és virágok özone borított.  
Mindenütt a legritkább rózsá- és  
orchideafajták pompáztak és más  
csodálatos növények. Az egész ter-  
met finom, alacsony gypszyonyeg  
borította, mely a koratavasz friss  
színeiben pompáztott.

Körül a teremből nyitlak a kü-  
lön szobák, fényűzően berendezett

kis fészkek a legkülönbözőbb for-  
mában, melyeken minden veret  
valódi aranyból volt és mindenütt  
drágakövek csillogtak. Az étterem  
körüli egy lépcsőfok magasságban  
pompás galéria húzódott. Itt ká-  
véztak és innen át lehetett látni a  
lent hullámzó tömeget.

Láthatatlan zenekar szolgáltatta  
a letompított, halk, zümmögő  
zenét.

A kis mellékszobában híres mes-  
terek eredeti képei függtek: Tizián,  
Murillo, Rembrandt. A könyvtár-  
ban értékes, régi művek voltak, a  
szőnyegek a sah udvarából szá-  
rmaztak Perziából és magasrangu  
perzsa hivatalnokoktól vásárolták  
mind össze, kik egy forradalom al-  
kalmával lopták azokat. Egyes da-  
rabokhoz vér és kegyetlen bünte-  
tés emléke fűződött.

A keleti termekben minden val-  
lódi volt egészen az odaliszkekig,  
kik Abdul Hamid szultán háremé-  
hez tartoztak egykor. Amit emberi  
elme a pénzzel összefogva luxus  
dolgában ki tudott találni, azt itt  
mind meg lehet találni.

A pompás környezetben váloga-  
tottan előkelő társaság fordult  
meg. Az urak diszkrét eleganciája  
és a hölgyek kápráztató öltözetei  
az egész mulatságnak valami lélek-  
emelő, ünnepélyes hangulatot  
adott. A n. drága és pompás csak  
lehetett az öltözetben, az mind  
együtt itt volt ma.

A vendégek egyre özönlöttek.  
Egyesek jelmezben, álarc mögött  
— mert ez itt meg volt engedve —  
másokat a legjobb társadalmi kö-  
rökből ismert fel a detektív. Sokan  
voltak, kiket az udvari bálon látott.

Cardon az étteremben tartózkodott,  
hol minden asztal el volt fog-  
lalva. Az egész terem a kristály-  
üvegek csillogása, az asztalkendők  
vakító fehérsége és az ékszerek  
szikrázása töltötte be. A metszett  
poharakban a legpompásabb illa-  
tos bor gyöngyözött.

(Folytatjuk.)

**A VASÁRNAP  
TANÁCSADÓJA**

↑  
minden ügyben utbaigazit

# VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak február hó 28-án.)

## GABONATÖZSDE

**Készárúpiac.** *Buza:* tiszai 76 kg-os 14.70—14.90, 77-es 14.90—15.20, 78-as 15.10—15.35, 79-es 15.30—15.60, 80-as 15.45—15.80; felsőtiszai és jászszági 76 kg-os 14.15—14.30, 77-es 14.30—14.45, 78-as 14.45—14.60, 79-es 14.60—14.75, 80-as 14.75—15.00; fejemegyei, dunántúli, pestvidéki és bácskai 76 kg-os 13.85—14.05, 77-es 14.00—14.20, 78-as 14.20—14.40, 79-es 14.40—14.60, 80-as 14.55—14.75. *Pestvidéki rozs* 7.40—7.50, egyéb 7.40—7.50, *takarmányárpa*, elsőrendű 9.50—9.80, másodrendű 9.30—9.50; *felvidéki sörárpa* 10.75—13.25, egyéb 10.00—11.00; *zab*, elsőrendű 9.20—9.50, másodrendű 9.10—9.20, *tiszántúli tenyéri* 6.85—6.95, egyéb 6.80—6.90; *korpa* 6.00—6.10; *8-as liszt* 9.10—9.25 pengő métermázsánként.

**Határidőpiac.** *Buza* márciusra 13.90—14.00, májusra 13.97—13.98, *Ros* márciusra 7.64—7.66, májusra 8.14—8.15, *Tenyéri* májusra 7.40—7.42 júliusra 7.80—7.82 pengő métermázsánként.

**Vetőmagpiac.** (*Mauthner Ödön* magtermelő és magkereskedelmi r. t. kft. jelentése.) Belföldön a tavaszi üzlet folyton nagyobbodó mérvet kapott, de a külföld felé a forgalom igen csekély volt. *Löhéremag* iránzata és ára változatlan. A kínálat elég élénk, jó minőségekben aránylag hiány mutatkozik. *Lucernamag* ára a külföldön tovább csökkent és csak néhány kisebb tétel talált, erősen nyomott árak mellett elhelyezést. *Tavaszi búkköny* iránt igen élénk kereslet mutatkozik, de miután a jelenlegi készletek elegendők, ára változatlan maradt. *Vetőborsókban* a forgalom élénk és csak minden tekintetben megbízható fajták és minőségűek kerestek. Úgyanez áll *takarmányrépamagra* vonatkozólag is, a vevők esakis oly áru iránt érdeklődnek, melynél a megbízhatóság tekintetében teljesen nyugodtat lehetnek. *A budapesti árutőzsde hivatalos jegyzései 100 kilónként:* repec 26.50—27.50, köles, vörös 7.25—7.50; lucerna 85—100; löhere 70—78; tavaszi búkköny 13—14; muharmag 9.75—10, lenmag, elsőrendű 30—31, másodrendű 27.50—28.50; tökmag elsőrendű 21—22, másodrendű 19—19.50; napraforgó, fehér 17.05—18.50, vegyes 14.50—15; kék mák 125—127; borsó: Vikt. 13.50—14.50; expressz 19—24; szárított répaszelet 8.25—8.75; lencse, kismag 24—28, nagy 52—38; bab: szokvány 10—10.25, barna 11—12, gömbölyű fűrj 18—19, hosszú 16—17 pengő métermázsánként.

**Takarmányvásár.** Réti széna, másodrendű 4—5.50, harmadrendű csomagolásra 3—3.80, sarjuszéna 4.30, muharszéna 3.80—5, löhereszéna 5.50, zabosbúkköny-széna 5, alomszalma másodrendű 2.50—3.20 pengő métermázsánként.

**Tenyészmarhák és jármosok.** Elsőrendű belföldi jármosok (tarka) 40—42, elsőrendű belföldi jármosok (fehér) 40—42, másféléves üszök 38—40, másféléves tinc 35—40, fiatal, friss fejstehén 55—65 fillér kilogrammonként.

**Borjuvásár.** Élő borju, belföldi szopós, elsőrendű 70—80, kivételesen 84—86, má-

sodrendű 62—69, harmadrendű 45—60 fillér kilogrammonként.

**Vágómarhavásár.** Ökör legjobb 45—48, közép 36—44, gyenge 22—35, bika legjobb 43—47, közép 36—42, tehén legjobb 42, közép 30—38, gyenge 23—28, bivaly 16, növendék 30—42, esztozni való 15—20 fillér kilogrammonként, élőszulyban.

**Sertésvásár.** Könnyi 86—88, közép 105—106, kivételesen 108, nehéz 105—108 fillér kilogrammonként, élőszulyban.

**Lóvásár.** Csikó 40, igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 200—360, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 120—290, alárendelt minőségű lovak 40—160, vágólovak 20—140 pengő darabonként.

**Gyapju.** A magyar piactól készáruban nem történt kötés. Elővételben kisebb mennyiségű bihar- és békés megyei községyapjút adtak el 85—90 fillérig terjedő árakon, kilogrammonként.

**Nyersbőr.** Marhabőr, súly és minőség szerint, magyar 0.42—0.43, tarka 0.52—0.53, borjubőr, rövid lábbal 0.90—0.95 pengő kilogrammonként.

**Tej és tejtermékek.** Teljes tej literje 32, lefölözött tej 10—12, tejszín 160—240, tejföl 100—160, centrifugált vaj kilogrammja kicsinyben 240—280, szedett vaj 200—240, tehénturó 50—80, juhturó 180—240, trappista sajt 160—280, emmentáli sajt 280—400 fillér.

**Baromfi és tojás.** Élő baromfi: csirke 120—250, tyúk 200—350, káppan 300—400 fillér darabonként. *Leőtt baromfi:* hizott lud és ruca 130—170, csirke 140—250, tyúk 120—160, hizott pulyka 100—150, libamáj 400—700 fillér kilogrammonként. *Tojás* darabja 7—10 fillér.

**Zöldség.** Sárgarépa 10—20, petrezselyem 14—22, zeller 14—26, kalarábé 10—20, karfiol 40—70, vöröshagyma 6—12, fokhagyma 30—70, cékla 8—16, fejeskáposzta 5—10, kelkáposzta 8—18, vöröskáposzta 12—26, fejesalúta, darabja 18—40, torna 50—160, burgonya, ősi rózsua 10—14, Ella 8—10, kifli 18—24, champignon gomba 160—300, fekete retek 10—20, hónapos retek esomója 30—80, süttők 12—24, sóska 140—280, paraj 50—140 fillér kilogrammonként.

**Gyümölcs.** Alma 0.36—2, körte 0.80—3.50 pengő kilogrammonként.

**Méz,** pergetett 1.20—1.50 pengő kilogrammonként.

**Szesz és szeszitalok.** A szeszüzletben az árak nem változtak. *Gyümölcspálinka:* Gyümölcspálinkában e héten is gyér volt a forgalom és *törköly* 2.60—2.65 pengőn, egyes tételek még olcsóbban is voltak ajánlva. *Szörpálinka* 2.70, *szüvörüm* idei nyári áru 3.70, ónyári ár 4, ó-kékáru 4 pengőig kelt el 10,000 literfokonként + 3 százalék forgalmi adó. *Borpárlat.* Az exportálásra kerülő borok feljavításához használatra kerülő borpárlat árai állami ellenőrzés illetékkel és forgalmi adóval együtt 33.96 pengő.

**Borpiac.** *Csevegőn* eladtak 200 hl, 12.5 fokos bort literenként 15.75 fillérért. *Dömsődön* 90 hl, 11.3 fokost 18 fillérért. *Gyöngyösön* 90 hl, 15 fokos muskotály édest literenként 40 fillérért, 40 hl, 13 fokos rizling édest literenként 22 fillérért, 100 hl, 11 fokos asztali fehér literenként 16 fillérért, 50 hl, 10.5 fokos sötét otellót literenként 19 fillérért. *Mórott* 80 hl, 1931-es 13 fokost literenként 25—28 fillérért, 1932-es 200—300 hl, 14—15 fokost literenként 29—34 fillérért. *Hahóton* 11 és 11.5

fokos borokért 16 fillért fizetnek literenként. *Abszágon* a borok ára literenként 40 fillér körül mozog. *Zalatárnokon* fokonként 1.1—1.5 filléres alapon történt eladás. *Lesencestrádon* 13 fokos literenként 22 fillérért, 13 fokos literenként 23 fillérért kelt el. *Szekszárdon* egy cég ecetgyártás céljaira vásárolt 11 foktól feljebb borokat fokonként 1.15—1.20 fillérért. *Vállányban* eladtak 30 hl, 13 fokos vörösbort literenként 25 fillérért, 70 hl, 14 fokos fehérbort 25 fillérért, 160 hl, 11.5 fokos vöröst 21 fillérért, 26 hl, 11 fokos siller 18 fillérért.

**Idegen pénznemek vételi és eladási ára február hó 28-án.** Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többbe kerül száz darab:* angol font 19.45 (19.85); dollár 570.50 (573.50); kanadai dollár 466 (472); holland forint 230.75 (232.15); német márka 135.70 (136.60); svájci frank 110.70 (111.40) pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* cseh korona 16.91 (17.01); szerb dinár 7.50 (8); francia frank 22.30 (22.50); lengyel zloty 63.95 (64.45); román leu 3.40 (3.44); bolgár leva 3.95 (4.25); olasz lira 29.90 (30.20); osztrák schilling 80.10 (80.80) pengő.

## Vásárok jegyzéke.

**Vasárnap, március hó 5-én.** *Állat- és kirakodóvásár:* Gyoma, Nagykőrös, Szegvár.

**Hétfő, március hó 6-án.** *Állat- és kirakodóvásár:* Akasztó, Balassagyarmat, Bonyhád, Cellödömök, Fadd, Füzesabony, Hercegszántó, Kismarja, Mezőcsát, Nyiregyháza, Pécs, Sopron, Tápószentmárton, Tnye, Újszász, Vásárosnamény, Veresegyháza, Vése. — *Állatvásár:* Eger, Sümeg. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Hetes, Nagyatád, Nova, Szöny. — *Marha- és kirakodóvásár:* Hosszuperesztég, Szepetk.

**Kedd, március hó 7-én.** *Állat- és kirakodóvásár:* Beled, Dömsöd, Gyömöre, Jánoshalma, Nagykáta, Nyírcsád. — *Állatvásár:* Sátoraljaújhegy, Szikszó. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Kadarkut, Nagykanizsa, Tamási (az egész vásár bizonytalan.)

**Szerda, március hó 8-án:** *Állat- és kirakodóvásár:* Monoszló, Polgár. — *Állatvásár:* Csorna.

**Csütörtök, március hó 9-én:** *Állat- és kirakodóvásár:* Jank, Jásztelek, Kecskemét. — *Állatvásár:* Devecser. *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Darány. — *Marha- és kirakodóvásár:* Nemessándorháza.

**Péntek, március hó 10-én.** *Állat- és kirakodóvásár:* Magyarboly, Tiszaroff. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Baté, Szabadhidvég. — *Kirakodóvásár:* Kecskemét.

**Szombat, március hó 11-én.** *Állat- és kirakodóvásár:* Hódmezővásárhely. — *Állatvásár:* Elek.

KIADJA:

„FALU“ ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

MAYER EMIL.

Europa Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság. (Igazgató: Schmdék Tibor dr.), Budapest, Ó-utca 12.

# A BUDAPESTI RÁDIÓ

## MŰSORA: 1933 MÁRCIUS 5-11.

**BUDAPEST I. 550.5 m**

### Vasárnap **5**

**9:** Hírek, kozmetika. **10:** Református istentisztelet. **11:** Egyházi népének és szentbeszéd a királyi udvari és várplébániá templomból. **Utána:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **Majd:** A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye; operarészletek, komoly zeneművek. **Szünetben:** Rádiókrónika. **2:** Gramofonlemezek; operarészletek, műdalok, komoly zeneművek és tánczene. **3:** Takách Gyula m. kir. gazdasági felügyelő előadása: „Burgonyatermesztésünk mai helyzete.” **3.45:** 1. Hetényi Géza dr. előadása: „Testhely és egészség.” 2. „Időszerű apróságok.” **4.30:** Időjelzés, időjárásjelentés. **Majd:** A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye; szórakoztató zene. **5.25:** Néprajzi közvetítés Törökkopányból. A közvetítést vezeti Paulini Béla. **6.15:** Pertis Pali cigányzenekari hangversenye. **7:** „A mi mindennapi humorunk.” Vitéz Miklós dr. vídám eseménye. **7.30:** Sport- és ügétversenyeredmények. **7.45:** Egyfelvonások. Rendező Csanády György. 1. „Szalmaszépek.” Irta Lackner István. 2. „A kártyosímas.” Irta Bordás Sándor. 3. „Kolozvári bál.” Irta Tabéry Géza. **Útána kb. 9.30:** Időjelzés, sporteredmények. **9.45:** Ray Ventura jazz-zenekara a La Rola színházból. **10.45:** Rácz Berci cigányzenekari hangversenye.

### Hétfő **6**

**9.15:** Gramofonlemezek; opera- és operarészletek, táncdalok, magyar dalok. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vízállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Berend szalonzenekar hangversenye; szórakoztató zene. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról. Kmetykó János; Berend tanítás. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diáktörője. **4:** Asszonyok tanácsadója. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „Aldobon férjhez megy.” Elbeszélés, írta Paulini Béla. **5.30:** K. Comensoli Má-

ria zongorázik; komoly zene. **6:** Német nyelvoktatás. **6.20:** Ifj. Sárny Elemér cigányzenekari hangversenye. **7:** „Milyen az afrikai konyha.” Kittenberger Kálmán előadása. **7.30:** A Filharmóniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból; komoly zene. Ezt a közvetítést a hilversumi rádióállomás is átveszi! **Utána kb. 9.50:** Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **Majd:** Bura Károly cigányzenekari hangversenye. Ezt a közvetítést a berlini rádióállomás is átveszi!

### Kedd **7**

**9.15:** Weidinger szalonzenekar hangversenye; szórakoztató zene, magyar és külföldi szerzőktől. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vízállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Gyöngyössy-Stumböck Mimi énekel és Sassy Iringó gondolkázik. Zongorán kísér Polgár Tibor; komoly zene. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** „Tavaszi munkák a virágeserépbén”. Kerkes Lajos dr. előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Szerényi József és Astri Kulseth énekelnek. Zongorán kísér Polgár Tibor; operáriák. **5.45:** „Falusi séták”. Elbeszélés, írta Kodolányi János. **6.15:** Gramofonlemezek; magyar dalok, táncdarabok. **7:** „Csök egy régi pesti bálom”. Farkas Imre előadása. **7.25:** Az Operaház előadásának közvetítése. „Traviata.” Dalmi 4 felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi. **Az előadás után:** Időjelzés, hírek. **Az előadás után:** Időjárásjelentés. **Majd:** Csorba Gyula cigányzenekari hangversenye.

### Szerda **8**

**9.15:** A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye; szórakoztató zene. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vízállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Zsolnay Lajos cigányzenekari hangversenye. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diáktörője. **4:** „A háztartásról”. Vizváry Mariska előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Ifjúságunk a mikrofon előtt. **6:** Olasz nyelvoktatás. **6.30:** Guttenberg György jazz-zenekara Dáni Dezső énekszámával;

táncdarabok, operettrészletek. **7.15:** „Párisi emlékek”; Horánszky Lajos előadása. **7.45:** A Waldbauer-Kerpely vonósnegyes hangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből; komoly zene. Utána kb. **9.45:** Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **Majd:** Mándits-Jazz Vajda Károly ének-számaival; táncdalok. **11:** Somogyi Gyula franciayelvű előadása. **11.15:** Kiss Lajos cigányzenekari hangversenye. Vargha Imre ének-számaival; magyar dalok.

## Csütörtök 9

**9.15:** Bósa Immaculata énekel, Kádár Klára hegedül és Lux József énekel. Zongorán Kisér Polgár Tibor; komoly zene-művek, operaáriák, magyar dalok. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Házikvintett; komoly és könnyű zene-művek. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** „A komáromi kisfiú”, Somody Pál ifjúsági felolvasása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Valló Árpád m. kir. méhészeti főfelügyelő előadása: „Időszerű méhészeti kérdések”. **5.30:** Rácz Béla cigányzenekari hangversenye. **6.15:** „Kifárasztások és vásárok”. Urbányi János dr. előadása. **6.45:** Engel Iván zongorázik; komoly zene. **7.30:** A rádió köllügyi negyedórása. **7.45:** Színműelőadás a Studióból. „Coriolanus”. Tragedia 5 felvonásban. Irta Shakespeare. Utána kb. **9.30:** Időjelzés, hírek. **9.45:** Másfélóra szórakoztató zene. Vezényel Polgár Tibor. Szünetben kb. **10.30:** Időjárásjelentés. **11.15:** Károlyi Árpád cigányzenekari hangversenye.

## Péntek 10

**9.15:** Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekarának hangversenye; szórakoztató zene. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Gramofonlemez; operaáriák, operettrészletek, táncdarabok. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **1.30:** Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról. Szukováthy Imre: Bemutató tanítás. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diákkféléőrája. **4:** „Ötvennapos evezős ut a Dunántul vizein.” Gerenday István dr. előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelen-

tés, hírek. **5:** A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye; szórakoztató zene. **6.10:** Gyorsírótanfolyam. **6.30:** Emlékezés Lányi Ernőre. Bevezetőt mond Papp Viktor. Énekel Kresznő Sztojanovits Lili, Zongorán kísér Lányi Viktor. **7:** „A bal-kánkérdés fejlődése a berlini konferencia óta.” Pethő Sándor dr. előadása. **7.25:** Az Operaház előadásának közvetítése. „Tosca.” Melodráma 3 felvonásban. Zenéjét szerezte Puccini. **Az I. felvonás után:** Időjelzés, hírek. **Az előadás után:** Időjárásjelentés. **Majd:** Farkas Sándor cigányzenekari hangversenye. **11.30:** Roosz Emil jazz-zenekara a Royal-étteremből; tánczene.

## Szombat 11

**9.15:** Bertha István szalonzenekari hangversenye; szórakoztató zene. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Házikvintett; komoly zene-művek. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** A Rádió Élet játszóőrája. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Az Országos Liszt Ferenc Társaság előadássorozatában. Kondea Géza dr. felolvasása: „Liszt Ferenc jelentősége.” **5.30:** Kuruc dalok. Játsza Bura Sándor cigányzenekara és Radics Lajos (tárogató). **6.30:** Munkásfélóra. **7:** A MÁV. „Visszhang” dalkör hangversenye; magyar szerzők művei. **7.40:** Mit üzen a rádió? **8.20:** Operettrészletek. Közreműködik Gere Lola, Maleczky Oszkár és az 1. honvéddalvezéred zenekara. **9.45:** Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **10:** Gramofonlemez; táncdalok. **11.30:** Horváth Rezső cigányzenekari hangversenye.

### BUDAPEST II. 840 m

**VASÁRNAP, március hó 5-én, délután 3 órától 3.45-ig** gramofonhangverseny; magyar dalok, műdalok.

**CSÜTÖRTÖK, március hó 9-én, délután 5 órától 5.30-ig:** gramofonhangverseny; táncdarabok.

**SZOMBAT, március hó 11-én, délután 7.40:** gramofonhangverseny; táncdarabok. Utána: A hét eseményei.

### A RÁDIÓ címe:

## Budapest, VIII, Sándor-utca 7